

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

Opis wymagań w zakresie wiedzy i umiejętności

PROGRAM NAUCZANIA: ZROZUMIEĆ TEKST – ZROZUMIEĆ CZŁOWIEKA

Opis wymagań w zakresie wiedzy i umiejętności

Obowiązkiem każdego ucznia jest sumienne przygotowanie się do lekcji języka polskiego, posiadanie zeszytu przedmiotowego, podręcznika lub tekstów wskazanych przez nauczyciela. Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji języka polskiego. O nieprzygotowaniu uczeń jest zobowiązany poinformować nauczyciela przed rozpoczęciem lekcji.

Warunkiem koniecznym do omawiania tekstów kultury jest ich znajomość w zakresie wymaganym przez nauczyciela. Uczeń zawsze musi znać tekst (przeczytał go we fragmentach lub w całości – tak jak polecił nauczyciel), w przeciwnym wypadku analiza i interpretacja nie przyniosą oczekiwanych efektów. Ponadto dyskwalifikowane są wszelkie prace przygotowane na zasadzie „kopiuj – wklej” lub będące kompilacją cudzych prac.

Priorytety nauczania:

1. prace z analizy i interpretacji tekstów kultury (2 część arkusza maturalnego z języka polskiego);
2. prace z rozumienia tekstu literackiego, popularnonaukowego i publicystycznego (1 część arkusza maturalnego z języka polskiego);
3. ogólnopolskie olimpiady przedmiotowe i konkursy przedmiotowe o zasięgu wojewódzkim lub ponad wojewódzkim;
4. sprawdziany z historii i teorii literatury;
5. sprawdziany ze znajomości tekstów kultury;
6. aktywność;
7. odpowiedzi ustne;
8. sprawdziany diagnozujące przygotowanie do lekcji;
9. recytacja utworów;
10. prace domowe.

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

Wymagania na ocenę celującą: uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz prezentuje posiadane wiadomości z szerokim wykorzystaniem kontekstów: historycznoliterackich, filozoficznych, autobiograficznych i kulturowych.

Wprowadzenie				
1. Zrozumieć kulturę – zrozumieć człowieka	- Wymienić różne dziedziny sztuki - Wskazać podobieństwa i różnice między sztuką a kulturą	- Objąsnić różnicę między kulturą popularną i wysoką	- Wskazać przykłady tekstów kultury w polskim dziedzictwie kulturowym	- Zdefiniować pojęcia „kulturowy” i „kulturalny”
2. W świecie znaków	- Zdefiniować pojęcie znaku - Objąsnić istotę znaku językowego	- Wskazać znak ikonograficzny i symbol w analizowanym materiale ikonograficznym	- Odróżnić znak umowny od symptomu oraz znak symboliczny od ikonicznego	- Podać własne przykłady różnych typów znaków
3. Literatura i jej klasyfikacje	- Wymienić cechy swoiste literatury - Odróżnić rodzaj od gatunku literackiego - Scharakteryzować każdy z trzech rodzajów literackich - Nazwać podmiot mówiący charakterystyczny dla każdego z trzech rodzajów literackich	- Wyjąsnić istotę opozycji literatura–retoryka oraz poezja–proza	- Wskazać cechy rodzajowe w wybranym tekście literackim	- Posługiwać się biegle terminologią teoretycznoliteracką dotyczącą klasyfikacji rodzajowej i gatunkowej
4. Wiesz i nie powiesz? Mowa zamiast milczenia – wypowiedź językowa jako akt komunikacji	- Objąsnić różnicę między komunikacją werbalną a pozawerbalną - Wskazać sześć najważniejszych elementów	- Rozpoznać funkcję informatywną, ekspresywną i impresywną w omawianym tekście	- Scharakteryzować sześć najważniejszych funkcji komunikatów językowych	- Wskazać środki językowe, za pomocą których jest realizowana w dialogu Papkina i Cześnika funkcja impresywna i ekspresywna

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	aktu komunikacji językowej w dowolnym komunikacie	– Określić zamiary komunikacyjne Cześnika i Papkina w analizowanym dialogu		
--	---	--	--	--

Biblia				
1. U źródeł kultury: Biblia	- Objąsnić znaczenie słów „biblia” i „testament” – Określić czas powstawania Biblii – Objąsnić istotę podziału Biblii na Stary i Nowy Testament – Podać lokalizację wybranego fragmentu Biblii, posługując się skrótem biblijnym - objaśnić znaczenie słów <i>biblia</i> i <i>testament</i>; - określić czas powstawania Biblii; - objaśnić tytuł <i>Księgi Rodzaju</i>; - opowiedzieć historię Abrahama; - scharakteryzować bohatera, zwracając uwagę na motywy jego postępowania; - opowiedzieć historię Hioba;	- objaśnić istotę podziału Biblii na Stary i Nowy Testament; - podać lokalizację wybranego fragmentu Biblii, posługując się skrótem biblijnym; - zaprezentować starotestamentową wizję Boga; - odszukać w tekście i zinterpretować uniwersalne wypowiedzi dotyczące ludzkiego losu na przykładzie Hioba; - wskazać cechy gatunkowe psalmu w omawianych utworach; - określić rodzaj psalmu; - przyporządkować znaczenie symboliczne elementom świata przedstawionego przypowieści; - R. van Rijn <i>Powrót syna marnotrawnego</i>:	- wymienić typy ksiąg biblijnych – scharakteryzować językowy kształt wypowiedzi Hioba, wskazując na jej lamentacyjny charakter - samodzielnie zinterpretować wybraną przypowieść biblijną; - odszukać w tekście środki językowe służące obrazowaniu apokaliptycznemu –	- opisać zawartość tematyczną wybranych ksiąg biblijnych; - porównać sposób przedstawienia przemijalności świata i życia ludzkiego w Biblii i w dziele malarskim; - wskazać najważniejsze środki stylistyczne zastosowane w psalmach oraz określić ich funkcję; - wskazać sposoby kreacji apokaliptycznego przedstawienia rzeczywistości w dziele malarskim - porównać wizję końca świata przedstawioną w <i>Apokalipsie</i> i wierszu Herberta, samodzielnie dobierając kryteria porównania –

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	- opisać relacje między Bogiem a człowiekiem przedstawione w księdze biblijnej; - scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata oraz relacje między nimi w omawianych psalmach; - opowiedzieć wydarzenia zawarte w przypowieści; - objaśnić znaczenie frazeologizmu „syn marnotrawny” - R. van Rijn <i>Powrót syna marnotrawnego</i>: - opisać sytuację przedstawioną na obrazie; - określić nawiązania do przypowieści obecne w dziele malarskim; - <i>Apokalipsa św. Jana</i>: opowiedzieć wydarzenia opisane we fragmencie; - scharakteryzować kreację człowieka przedstawioną w tekście; - wymienić i omówić najważniejsze motywy biblijne oraz wskazać ich realizację w	- wskazać elementy przypowieści zreinterpretowane przez malarza; - <i>Apokalipsa św. Jana</i>: wskazać w tekście cechy wypowiedzi proroczej; - odczytać znaczenie najważniejszych symboli biblijnych; –		
--	---	--	--	--

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	konkretnych księgach biblijnych;			
2. <i>Strach, niepowstrzymany strach</i> . Świat ludzkich uczuć wobec próby wiary	– Wskazać podobieństwa i różnice w kreacji świata przedstawionego w tekście biblijnym i współczesnym	– Określić kompetencje narratora w obu tekstach	– Zinterpretować wymowę opowiadania G. Herlinga-Grudzińskiego, wykorzystując w funkcji argumentacyjnej cytaty z książki autora <i>Rozmowy w Neapolu</i>	– Porównać sposób ukazania biblijnego motywu w dwóch dziełach Caravaggia
3. <i>Skarb jest nieprzebrany...</i> Parafrazy psalmów w poezji dawnej i współczesnej	– Scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata oraz relacje między nimi w omawianych psalmach	– Określić rodzaj psalmu	– Rozpoznać w tekstach najważniejsze środki językowe (metafory, epitety, paralelizmy)	– Porównać kształt językowy psalmów w różnych tłumaczeniach
4. <i>Z piekielnymi zmagam się widmami...</i> Obraz biblijnych kobiet w wierszach poetek XIX i XX wieku	– Streścić biblijne historie żony Lota i Salome – Wykorzystać kontekst biblijny do interpretacji utworów – Przedstawić uczucia przeżywane przez bohaterkę wiersza Szymborskiej – Objąć znaczenie frazeologizmu „zamienić się w słup soli”	– Określić sytuację liryczną przedstawioną w wierszach oraz scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata – Zaprezentować portret Herodiady jako wcielenia modernistycznego piękna i scharakteryzować model miłości przedstawiony w utworze	– Wskazać sposoby kreacji wizerunku <i>femme fatale</i> w dziełach literackich i malarskich	– Objąć relacje między podmiotem lirycznym a podmiotem mówiącym w wierszu Szymborskiej – Porównać biblijne i literackie przedstawienie historii żony Lota i Salome
5. <i>Skoro wszystkie kobiety pochodzą od Ewy...</i> Biblijny wzorzec kobiety	– Streścić biblijną historię stworzenia człowieka i upadku pierwszych ludzi – Wyróżnić w tekście argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia	– Odczytać sens omawianego tekstu	– Rozpoznać środki językowe zastosowane w tekście	– określić funkcje środków językowych zastosowanych w tekście

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
6. <i>Między mitem a historią</i> . Wiedza o przeszłości i świecie w Biblii	– Odczytać sens zdań i akapitów – Sformułować tezę i argumenty na rzecz tezy	– Zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście	– Hierarchizować i syntetyzować informacje	– Rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu
7. Biblia – wędrówka przez motywy i symbole	– Wymienić i omówić najważniejsze motywy biblijne oraz wskazać ich realizację w konkretnych księgach biblijnych – Odczytać znaczenie najważniejszych symboli biblijnych Przygotować wypowiedź (ustną lub pisemną) na temat biblijnych toposów i motywów	– Rozpoznać charakterystyczne cytaty biblijne i powiązać je z konkretnym motywem	– Opracować redakcyjnie przygotowaną przez siebie wypowiedź	– Sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat Biblii – Wyszukać literaturę przydatną w opracowaniu zadanego tematu i funkcjonalnie wykorzystać ją przy przygotowaniu własnej wypowiedzi argumentacyjnej
8. <i>Pięć kroków do sukcesu</i> – jak napisać wypracowanie maturalne	– Wymienić etapy pracy nad wypowiedzią pisemną – Objaśnić zasady dotyczące planowania, komponowania, redagowania i adiustacji wypracowania	– Objaśnić zasady dotyczące planowania, komponowania, redagowania i adiustacji wypracowania	– Poprawić błędy językowe, stylistyczne i kompozycyjne we fragmencie dłuższej wypowiedzi pisemnej	– Zredagować plan typowego wypracowania (w odniesieniu do tekstów / fragmentów tekstów literackich)
Literatura Greków i Rzymian				
1. Literatura starożytnych Greków i Rzymian	– Określić czas trwania epoki starożytnej	Wymienić najważniejsze tematy literatury antycznej	Wymienić nazwiska najważniejszych twórców literatury antycznej oraz określić tematykę ich utworów	– Scharakteryzować cztery okresy literatury starożytnej

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Objaśnić, na czym polegała antyczna idea naśladownictwa			
2. <i>Wiem, że nic nie wiem...</i> Filozofia grecka	– Objaśnić, co jest istotą filozofii, odwołując się do omawianego tekstu – Posługiwać się w swojej wypowiedzi nazwami wartości (dobro, prawda, mądrość, cnota) – Skomentować wybrane myśli greckich filozofów, wskazując na wartości, które się w nich ujawniają	– Scharakteryzować sytuację nadawczo-odbiorczą w tekstach – Rozpoznać w utworze środki językowe służące perswazji	– Omówić światopogląd Sokratesa	– Objaśnić różnice między filozofią a religią, wskazując na wykorzystywane w obu dziedzinach narzędzia poznania – Objaśnić symboliczne znaczenie Platońskiej alegorii jaskini
3. <i>Pieśń od Muz Helikońskich</i> zacznijmy... Mitologiczna wizja świata	– Scharakteryzować kreację podmiotu mówiącego – Odszukać w tekście personifikację – Wskazać atrybuty bogów przedstawionych we fragmencie	– Objaśnić tytuł dzieła Hezjoda i wskazać czas jego powstania	– Określić relacje między człowiekiem a bogami przedstawioną w dziele	– Przyporządkować Muzom odpowiednią dziedzinę sztuki, posługując się dostępnymi źródłami wiedzy –
4. Klasyczne piękno – <i>Apollo Sauroktonos</i> Praksytelesa	– Opisać postać boga oraz sytuację przedstawioną przez rzeźbiarza – Określić proporcje ciała przedstawionej postaci	– Wskazać, w jaki sposób została podkreślona boskość wyrzeźbionego	– Scharakteryzować zastosowane w rzeźbie środki służące wyrażaniu emocji i prezentacji postaci	– Objaśnić symbolikę jaszczurki oraz określić funkcje wykorzystanego motywu w dziele rzeźbiarskim
5. <i>Apollo między mrokiem a światłem.</i>	– Opowiedzieć dzieje boga – Wykazać niejednoznaczność	– Scharakteryzować pojmowanie sprawiedliwości w starożytnych Atenach	– Określić hierarchię wartości społeczeństwa starożytnej Grecji	– Wskazać związki pomiędzy religią starożytnych a ich prawodawstwem

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

Wina i oczyszczenie w kulturze greckiej	mitologicznego wizerunku boga, odwołując się również do dzieła malarskiego			
6. <i>Ponad wytrzymałość boga...</i> Pojedynek boskości i człowieczeństwa	– Przywołać kanoniczną wersję mitu o Apollu i Marsjaszu – Wskazać główny temat poetyckiej opowieści Herberta – Opisać sytuację przedstawioną w utworze – Scharakteryzować postawy Apolla i Marsjasza	– Ocenąć postawę Apolla	– Porównać obrazy boskości i człowieczeństwa ukazane w wierszu	– Objaśnić, na czym polega i czemu służy połączenie w utworze rzeczowości relacji i obrazowania naturalistycznego
7. <i>Swoje słowa układał przeciw śmierci...</i> Reinterpretacja mitu orfickiego w wierszu Czesława Miłosza	– Wykorzystać kontekst mitologiczny do interpretacji tekstu – Przedstawić kreację Orfeusza jako nieszczęśliwego kochanka	Rozpoznać elementy współczesności w świecie przedstawionym utworu oraz określić funkcję takiej kreacji	Objaśnić, na czym polega reinterpretacja mitu w wierszu Miłosza	– Przywołać różne przykłady nawiązań do mitu orfickiego w literaturze, sztukach plastycznych i muzyce
8. Wojna i walka w eposie bohaterskim	– Określić autora, czas powstania i przynależność gatunkową tekstu – Objaśnić tytuł eposu – Scharakteryzować Achillesa i Hektora jako bohaterów heroicznych – Wskazać najważniejsze cechy gatunkowe eposu dotyczące tematu, kreacji	– Określić przybliżony czas powstania utworu Homera – Wskazać najważniejsze wydarzenia w eposie	– Scharakteryzować sposób prowadzenia narracji w eposie	– Samodzielnie przeanalizować porównanie homeryckie, omawiając jego funkcję w utworze

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	bohaterów, typu narracji i stylu			
9. <i>Król Edyp</i>	– Wskazać źródło tragedii antycznej w obrzędach religijnych – Wskazać cechy gatunkowe tragedii – Objaśnić, jakie funkcje pełni dialog w tragedii – Nazwać cel tragedii greckiej – Opowiedzieć dzieje Edypa przedstawione w micie tebańskim i tragedii – Określić winy Edypa – Scharakteryzować Edypa, odwołując się do fragmentów tragedii – Wskazać cechy Edypa jako bohatera tragicznego	- określić winy Edypa; - wskazać wpływ przeznaczenia na losy bohatera;	– wymienić elementy kompozycyjne tragedii oraz określić ich funkcje – sformułować prawdy o ludzkim losie wyrażone w pieśni chóru; – wskazać psychologiczne powody braku akceptacji przez Edypa zarzutów Tyrezjasza;	– scharakteryzować budowę greckiego amfiteatru; - Definicje: ironia tragiczna - tragizm - wina tragiczna – hybris - Rozstrzygnąć, czy bohatera należy uznać za winnego, czy niewinnego, odwołując się do kategorii świadomości i nieświadomości
10. <i>Więcej nie powiem...</i> Porozumienie i nieporozumienie w języku	– Odróżnić monolog od dialogu oraz tezę od hipotezy – Określić intencje rozmówców omawianego dialogu	– Wymienić i objaśnić reguły skutecznej komunikacji	– Określić powody nieporozumienia w rozmowie Edypa i Tyrezjasza	– Zbudować wypowiedź respektującą reguły skutecznej komunikacji
11. <i>Jeśli słusznie mówią, iż władasz wszystkim...</i> Religijny charakter <i>Króla Edypa</i>	– Scharakteryzować ludzi i bogów na podstawie pieśni chóru	– Opisać relacje między ludźmi a bogami przedstawione w pieśni chóru	– Wykazać sakralny i moralistyczny charakter tragedii antycznej	– Wskazać podobieństwa między starotestamentowymi normami religijnymi a nakazami wyrażonymi w pieśni chóru

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
12. <i>Wielokulturowa natura świata...</i> Herodot czytany przez Kapuścińskiego	– Określić zawartość tematyczną dzieła Kapuścińskiego – Zaprezentować stosunek Herodota do opisywanych przez niego Egipcjan	– Nazwać wartości, za którymi opowiadają się Herodot i Kapuściński	– Wskazać w analizowanym utworze cechy eseju	– Dostrzec funkcjonalność wykorzystanego gatunku dla prezentacji rozważań kulturowych Kapuścińskiego
13. Jak korzystać z języka?	– Wskazać różnice między oficjalną a nieoficjalną odmianą języka – Wymienić i scharakteryzować najważniejsze gatunki pisemne współczesnego języka użytkowego – Zredagować pismo, zachowując schemat kompozycyjny charakterystyczny dla wypowiedzi formalnych	– Zachować poprawność językową, stylistyczną i edytorską	– Zwięźle i spójnie sformułować opis sprawy, której dotyczy pismo	– Przekonująco uargumentować swoje stanowisko
14. Wędrowka przez motywy i symbole antyczne	– Wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury starożytnej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich – Odczytać znaczenie najważniejszych symboli antycznych	– Sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury antycznej	- Opracować redakcyjnie przygotowaną przez siebie wypowiedź	- Wyszukać literaturę przydatną w opracowaniu zadanego tematu i funkcjonalnie wykorzystać ją przy przygotowaniu własnej wypowiedzi argumentacyjnej
15. <i>Pięć kroków do sukcesu</i> – jak	– wymienić etapy pracy nad prezentacją ustną;	- na podstawie zgromadzonego materiału	– zredagować plan typowej prezentacji (określić tezę,	- przedstawić prezentację (ok.5 min.) na wybrany temat

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
przygotować wystąpienie publiczne	objaśnić zasady dotyczące wyboru tematu, doboru bibliografii, gromadzenia, przetwarzania i selekcji informacji oraz przygotowania wystąpienia; samodzielnie wybrać temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający realizację tematu;	sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – - przywołać właściwe konteksty	– argumenty i wnioski);	
Średniowiecze				
1. Tysiąc lat kultury średniowiecza	– Określić czas trwania epoki – Objaśnić nazwę epoki – Omówić rolę łaciny i języków narodowych w średniowieczu Wyodrębnić tezę postawioną przez św. Augustyna – Stwierdzić, jaka ocena Boga i świata wyłania się z tekstu filozoficznego	– Omówić rolę łaciny i języków narodowych w średniowieczu	– wskazać rolę chrześcijaństwa dla tworzenia się kultury średniowiecza; Wskazać argumenty św. Augustyna dowodzące nieistnienia zła w świecie	– Objaśnić, z czego wynikała i na czym polegała średniowieczna zasada uniwersalizmu Porównać poglądy na temat dobra reprezentowane przez Sokratesa i św. Augustyna
2. <i>Gaude, Mater Polonia</i> . Hymn pierwszego polskiego poety	– Przedstawić biografię świętego opisaną w hymnie – Określić zasługi świętego dla Boga i ludzi	– Wskazać cechy gatunkowe hymnu w omawianym utworze – Wyróżnić części kompozycyjne hymnu	– Wskazać genezę omawianego tekstu – Wyróżnić w tekście zwroty do różnych adresatów i określić ich funkcje	– Objaśnić przyczynę połączenia w hymnie wątków religijnych i patriotycznych

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
3. Pieśń ojczysta – <i>Bogurodzica</i>	- scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresatów w pieśni oraz określić relacje między nimi; - ustalić hierarchię osób wpisaną w utwór; – dostrzec różnice w postrzeganiu w pieśni życia doczesnego i wiecznego; – wskazać archaizmy występujące w <i>Bogurodzicy</i>;	- wskazać podstawę porównania <i>Bogurodzicy</i> i malarskiego przedstawienia <i>deesis</i>; - omówić i porównać realizację średniowiecznej idei wstawiennictwa w dziele literackim i malarskim; - umiejscowić polszczyznę w grupie języków słowiańskich;	– wymienić dogmaty wiary przedstawione w tekście; - określić typ archaizmu;	– udowodnić symetrię budowy obu zwrotek utworu - definicje: pośrednictwo, <i>Deesis</i> - zanalizować budowę słowotwórczą i fleksyjną wybranych archaizmów
4. Sztuka romańska i <i>Bogurodzica</i>	– Scharakteryzować styl romański w malarstwie, rzeźbie i architekturze – Omówić i porównać realizację średniowiecznej idei wstawiennictwa w dziele literackim i malarskim	– Wskazać podstawę porównania <i>Bogurodzicy</i> i malarskiego przedstawienia <i>deesis</i>	– Wymienić i scharakteryzować różne średniowieczne przedstawienia Maryi	– Wskazać średniowieczną symbolikę liczb w <i>Bogurodzicy</i> - Podać własny przykład neosemantyzmu i archaizmu leksykalnego
5. Język jako system znaków	– Objaśnić, na czym polega systemowy charakter języka – Podzielić wyraz na głoski i sylaby – Określić typ wypowiedzenia	– Wskazać zależności między systemem językowym a jego realizacjami w postaci aktów mowy	– Scharakteryzować podsystemy języka	– Wyróżnić w formie wyrazowej rdzeń i formant oraz temat i końcówkę fleksyjną
6. Gotyk – piękno uduchowione i pełne emocji	– Opisać cechy architektury gotyckiej, odwołując się do wybranego przykładu – Porównać styl romański i gotycki w architekturze, rzeźbie i malarstwie	– Wymienić przykłady dzieł gotyckich w Polsce i Europie	– Zastosować w opisie dzieł sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych	– Wskazać w wierszu środki językowe służące wyrażaniu emocji – Omówić rolę koloru i przestrzeni w utworze

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Określić sytuację liryczną w wierszu Przybosia – Opisać katedrę przedstawioną w wierszu			
7. Symbolika katedry w filmie animowanym	– Zaprezentować kreację bohatera przedstawionego w filmie – Objaśnić sens finałowej sceny filmu	– Opisać pejzaż i budynek oraz wskazać ich symboliczne znaczenie	– Omówić funkcjonowanie w filmie motywu przemiany	– Porównać stosunek człowieka współczesnego do <i>sacrum</i> w wierszu Przybosia i filmie Bagińskiego
8. Dualizm wyobrażeń... Symbolika przestrzeni w średniowieczu	– Odczytać sens omawianego tekstu – Wyróżnić w tekście argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia	– Zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście	– Hierarchizować i syntetyzować informacje	– Rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu
9. Pełna smutku i żałości... Liryzm i dramatyzm planktu średniowiecznego	– Opowiedzieć zdarzenia opisane w wierszu – Scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresatów w utworze oraz określić relacje między nimi – Nazwać emocje przeżywane przez Maryję – Porównać różne malarskie, rzeźbiarskie i literackie wizerunki Maryi w sztuce średniowiecznej – Porównać kreację Maryi w <i>Bogurodzicy</i> i <i>Lamencie świętokrzyskim</i> według wskazanych kryteriów	– Określić czas powstania utworu – Wskazać w wierszu kontrasty i określić ich funkcję	– Wskazać w wierszu środki językowe służące wyrażaniu emocji podmiotu mówiącego w stosunku do różnych odbiorców	– Omówić odmiennność punktów widzenia na cierpienie Chrystusa w omawianych planktach – Dostrzec wspólne cechy gatunkowe omawianych planktów

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Wskazać środki służące wyrażaniu emocji Maryi w dziełach malarskich i rzeźbiarskich			
10. <i>Wszytko cirpiał prze Bog rad...</i> Średnio-wieczne idee – asceza	– Opowiedzieć dzieje św. Aleksego, zwracając uwagę na cuda towarzyszące jego życiu i śmierci – Scharakteryzować bohatera, zwracając uwagę na jego postawę wobec Boga i hierarchię wartości – Objaśnić, na czym polegał dydaktyzm utworu	– Objaśnić znaczenie tytułu utworu	– Wskazać genezę średniowiecznej legendy	– Wskazać typowe dla średniowiecza wartości wpisane w legendę
11. <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>	– Streścić dzieje miłości Tristana i Izoldy – Scharakteryzować troje głównych bohaterów utworu – Odszukać w tekście przykłady symbolicznych rekwizytów i scen oraz objaśnić ich sens – Wskazać cechy uczucia łączącego Tristana i Izoldę – Opowiedzieć scenę przedstawioną we fragmencie – Scharakteryzować Tristana jako średniowiecznego rycerza,	– Wskazać genezę utworu	– Dostrzec w utworze cechy składające się na jego fabularność	– Ocenąć związek Tristana i Izoldy z punktu widzenia moralności chrześcijańskiej i zasad feudalnej lojalności – Porównać uczucie Tristana i Izoldy z modelem średniowiecznej miłości dwornej – Porównać postawę Tristana z postawami Achillesa i Hektora

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	wskazując na wartości, jakimi się kierował – Opisać obyczaj rycerski przedstawiony we fragmencie utworu			
12. <i>Raczej umrzeć niż popaść w oślawę...</i> Roland jako wzór rycerza	– Opowiedzieć scenę śmierci Rolanda – Scharakteryzować Rolanda, zwracając uwagę na przyczyny odrzucenia przez niego pomocy podczas walki – Rozpoznać symboliczne elementy w scenie śmierci Rolanda (miejsce, gesty i zachowania rycerza) oraz odczytać ich sens	– Wskazać genezę utworu oraz określić czas jego powstania	– Ocenić zachowanie Rolanda	– Porównać postawy średniowiecznego rycerza i mitologicznych herosów
13. <i>Idę na wojnę...</i> Współczesna dekonstrukcja mitu rycerza	– Wymienić elementy etosu rycerskiego w postawie Szwejka – Odczytać prawdy na temat wojny zawarte w pieśniach Szwejka – Wskazać sposoby deheroizacji bohatera w omawianym fragmencie	– Wskazać genezę utworu i objaśnić znaczenie jego tytułu	– Porównać rycerską inicjację Tristana i Szwejka	– Omówić zabiegi służące trawestacji w omawianym fragmencie
14. W świecie idei i motywów literatury średniowiecza	– Wymienić i omówić najważniejsze motywy i topoty literatury średniowiecznej oraz wskazać	– Sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury średniowiecza	– Opracować redakcyjnie przygotowaną przez siebie wypowiedź	– Wyszukać literaturę przydatną w opracowaniu zadanego tematu i funkcjonalnie wykorzystać ją przy przygotowaniu własnej wypowiedzi argumentacyjnej

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	ich realizację w konkretnych tekstach literackich – Nazwać idee wyrażone w średniowiecznych dziełach literackich i ikonograficznych			
--	--	--	--	--

Renesans				
1. Renesans – odrodzenie kultury antycznej. Nowa wizja świata i człowieka	– Określić czas trwania epoki w Polsce i Europie – Objąsnić nazwę epoki – Omówić najważniejsze idee i hasła renesansu w literaturze i sztukach plastycznych – Objąsnić znaczenie związku wyrazowego „człowiek renesansu” – Określić temat omawianych fragmentów tekstów filozoficznych – Opisać kreację Boga w filozofii renesansu – Udowodnić antropocentryczną wymowę tekstu Mirandoli – Objąsnić symbolikę lwa i lisa w tekście Machiavellego	– Wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kulturę epoki – Porównać wizję Boga i człowieka w filozofii średniowiecza i renesansu	– Wskazać treści antyczne i renesansowe w dziele malarskim – Porównać koncepcje antropologiczne Mirandoli i Machiavellego	Sformułować wnioski dotyczące relacji pomiędzy wydarzeniami politycznymi a kulturowymi w Polsce i Europie doby renesansu Zabrać głos w dyskusji na temat: „czy człowiek jest istotą dobrą z natury?”
2. Praw mają bardzo mało, a jednak	– Wyjaśnić pojęcie utopii	– Wykazać związek tekstu z ideami i hasłami epoki	– Objąsnić, na czym polega nierealność wizji Morusa,	– Ocenic wizję idealnego społeczeństwa i państwa przedstawioną przez Morusa

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

wystarczają one... Utopia – nowy, lepszy (?) świat	– Omówić styl życia i hierarchię wartości Utopian oraz zasady funkcjonowania ich państwa – Odtworzyć tok rozumowania autora (sformułować stawiane przezeń tezy oraz uargumentować je na podstawie tekstu)		odwołując się do wiedzy na temat istoty ludzkiej natury	
3. Dwoja radość... Mikołaja Reja ideał życia rodzinnego	– Objąsnić znaczenie wyrazu „pocziwy” w tytule dzieła – Opisać styl życia i hierarchię wartości bohatera traktatu – Wskazać w tekście zdobnienia i określić ich funkcję – Scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszu Lipskiej – Opisać sytuację rodzinną przedstawioną w wierszu Lipskiej	– Wskazać różnice w ukazaniu obrazu rodziny w tekstach Reja i Lipskiej	– Porównać średniowieczny i renesansowy model małżeństwa, wskazując na przejawiające się w nich odmienne koncepcje człowieczeństwa	– Omówić charakterystyczne cechy leksykalne i składniowe decydujące o swoistości stylu Reja
4. Mona Lisa Leonarda da Vinci. Sekretne treści arcydzieła renesansu	– Opisać postać i pejzaż przedstawione na obrazie – Dostrzec związki między postacią kobiety a naturą namalowaną w tle	– Zastosować w opisie dzieła terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych	– Scharakteryzować zastosowane w obrazie środki służące prezentacji postaci i wyrażaniu jej emocji	– Wykazać antropocentryczną wymowę dzieła

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Wyjaśnić, na czym polega idealizacja kobiety w malarskim przedstawieniu Giocondy			
5. Nie porzucaj nadzieje... Optymizm renesansowego i współczesnego humanisty	– Podać najważniejsze fakty z biografii Kochanowskiego – Scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w pieśniach – Opisać Fortunę jako alegoryczne przedstawienie ludzkiego losu – Wypisać sentencje z tekstu oraz objaśnić je własnymi słowami	– Przedstawić związki między pieśnią Kochanowskiego a dziełami plastycznymi z epoki renesansu	– Omówić stoickie, epikurejskie i chrześcijańskie recepty na szczęśliwe życie przedstawione w pieśniach	– Porównać obrazowanie dotyczące przyrody oraz refleksje o świecie w wierszach Kochanowskiego i Hartwig
6. Pokoju mieć nie mogę... Miłość w literaturze dawnej i współczesnej	– Scharakteryzować wizję miłości w sonecie Petrarki – Przedstawić argumenty kierowane do adresatki lirycznej w pieśni Kochanowskiego	– Wykorzystać kontekst filozoficzny do interpretacji utworu Kochanowskiego – Rozpoznać środki stylistyczne w wierszach oraz określić ich funkcję	– Wykorzystać kontekst mitologiczny do interpretacji utworu Kochanowskiego oraz drzeworytu	– Określić nawiązania do tradycji renesansowej w wierszu Gałczyńskiego, zwracając uwagę na kreację podmiotu lirycznego i obraz kobiety
7. Służmy pocziwej sławie... Refleksja obywatelska w Pieśniach	– Scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych pieśniach – Przedstawić portret idealnego obywatela ukazany w pieśniach	– Objaśnić istotę modelu patriotyzmu przedstawionego w pieśniach	– Omówić relacje między władcą a Bogiem oraz między władcą a poddanymi	– Wskazać w pieśniach nawiązania do filozofii renesansu i poezji Horacego

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Omówić sposób pojmowania cnoty przez Kochanowskiego			
8. Me rymy nie giną... Różnorodność tematyczna i nastrojowa Fraszek	– Opowiedzieć zdarzenia przedstawione we fraszce O doktorze Hiszpanie – się do puenty utworu – Scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata we fraszce Do Magdaleny – Opisać stan psychiczny i fizyczny kochanka przedstawiony we fraszce Do Magdaleny	– Objaśnić, na czym polega komizm fraszki O doktorze Hiszpanie, odwołując	– Porównać kreację Magdaleny z petrarkistowskim kanonem piękna	– Rozpoznać elementy petrarkistowskiego ideału miłości i kobiety w przedstawieniach malarskich
9. Kupić by cię, Mądrości, za drogie pieniądze... Wprowadzenie do Trenów	– Wykorzystać kontekst biograficzny do interpretacji utworu – Określić tematykę trenów – Wskazać w wierszu apostrofę i personifikację oraz określić ich funkcje – Scharakteryzować ideał mędrca stoika przedstawiony w trenie	– Wykazać nowatorstwo trenów wobec tradycji poezji żałobnej	– Rozpoznać wypowiedź ironiczną, objaśnić mechanizm jej powstania oraz funkcje	– Scharakteryzować sposób ukazania przemijalności ludzkiego życia w przedstawieniu malarskim
10. Sny płocze nas bawią... Dyskusja z filozofią stoicką w Trenach	– Scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w utworach	– Nazwać wartości zakwestionowane przez poetę w trenach – Opisać obraz świata i ludzkiego losu w trenach	– Objaśnić, w jakim celu Kochanowski odwołuje się w trenach do postaci ze świata antycznego	– Porównać koncepcje światopoglądowe wyrażone w pieśniach i trenach

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Wskazać cechy gatunkowe trenu w omawianych utworach – Określić nastrój wypowiedzi poetyckich			
11. Gdziekolwiek jest, jeśliś jest... Tajemnica Boga i godność człowieka w Trenach	– Scharakteryzować sytuację liryczną w obu trenach – Opisać kryzys wiary w Trenie X – Określić rolę pytań w Trenie X – Zrekonstruować argumenty matki pocieszającej syna	– Wskazać humanistyczną wymowę sentencji zamykającej ostatni utwór cyklu	– Określić znaczenie obu utworów w całości cyklu	– Zinterpretować ostatni utwór cyklu jako odpowiedź na pytania sformułowane w Trenie X oraz określić funkcję tego dialogu myśli
12. Być albo nie być... Dramat ludzkich wyborów w twórczości Williama Szekspira	– Wymienić podobieństwa i różnice między tragedią nowożytną a starożytną – Określić tematykę rozważań Hamleta	– Przedstawić poglądy Hamleta na temat samobójstwa	– Wskazać w tragedii szekspirowskiej elementy tragikomedii i moralitetu	– Scharakteryzować postawę Hamleta jako przejaw nowożytnej koncepcji tragizmu
13. Reszta jest milczeniem... W poszukiwaniu nowożytnego wzorca mężczyzny	– Scharakteryzować sytuację liryczną wiersza – Rozpoznać w wierszu wypowiedzi ironiczne i wskazać ich funkcje – Dokonać charakterystyki porównawczej postaw Hamleta i Fortynbrasa	– Porównać wizerunek Hamleta w wierszu Herberta i fragmencie tragedii Szekspira	– Odszukać w wierszu aluzje literackie do tragedii Szekspira	– Określić funkcje nawiązań intertekstualnych zastosowanych przez Herberta

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
14. Makbet W. Szekspira	- wskazać elementy fantastyczne w świecie przedstawionym dramatu; - porównać reakcje bohaterów fragmentu na przepowiednię Czarownic; - omówić wahania i rozterki Makbeta przed podjęciem decyzji o zbrodni; - wskazać rolę żony w działaniach podjętych przez Makbeta; - wskazać objawy obłędu Lady Makbet i powiązać je z wydarzeniami, których była inspiratorką;	- przedstawić etapy dochodzenia do decyzji o morderstwie; - wymienić czyny Makbeta naruszające normy moralne; - określić cele i motywy zbrodni popełnionych przez bohatera wskazać objawy obłędu Lady Makbet i powiązać je z wydarzeniami, których była inspiratorką;	- określić rolę świata fantastycznego w dramacie; - zrekonstruować system wartości bohaterów dramatu; - opisać techniki manipulacyjne zastosowane przez Lady Makbet;	- Porównać sytuację Makbeta i Edypa - zinterpretować postacie Czarownic i Hekate jako personifikacje sił zła; - opisać obrazowanie zastosowane w dramacie, zwracając uwagę na stereotypy narodowości i symbolikę zwierzęcą - zinterpretować Szekspirowską realizację motywu winy i kary;
15. Niczym jest wszystko, jeśli spełnione marzenie nie cieszy... Makbet w reżyserii Andrzeja Wajdy	- Scharakteryzować postacie głównych bohaterów przedstawienia, zwracając uwagę na ich odpowiedzialność za dokonane morderstwo	- Opisać scenografię, dekorację i kostiumy oraz ich rolę w budowaniu nastroju	- Określić prawdy o człowieku wyeksponowane w reżyserskiej kreacji Wajdy	- Rozpoznać elementy symboliczne w scenografii spektaklu i odczytać ich znaczenie - Zredagować recenzję spektaklu w reż. Wajdy
16. Los Ewy... Kobieta renesansu	- Odczytać sens omawianego tekstu oraz jego poszczególnych fragmentów - Wyróżnić w tekście argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia - Zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście	- Zinterpretować metafory zastosowane w tekście	- Hierarchizować i syntetyzować informacje	- Rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
17. Renesans – wędrowka przez motywy i tematy literatury	– Wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury renesansowej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich	– Nazwać idee wyrażone w renesansowych dziełach literackich i ikonograficznych	– Sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury renesansu	– Opracować redakcyjnie przygotowaną przez siebie wypowiedź – Wyszukać literaturę przydatną w opracowaniu zadanego tematu i funkcjonalnie wykorzystać ją przy przygotowaniu własnej wypowiedzi argumentacyjnej
Barok				
1. Epoka przeciwieństw. Wprowadzenie do kultury baroku	– Określić czas trwania epoki w Polsce i Europie – Objaśnić nazwę epoki – Wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kulturę epoki	– Omówić najważniejsze cechy estetyki barokowej w sztukach plastycznych	– Wskazać cechy estetyki barokowej w dziele malarskim i rzeźbiarskim	– Sformułować wnioski dotyczące relacji pomiędzy wydarzeniami politycznymi a kulturowymi w Polsce i Europie doby baroku
2. Mitologiczna alegoria w służbie pokoju. Minerwa chroniąca Pax przed Marsem Petera Paula Rubensa	– Opisać sytuacje przedstawione na obrazach P.P. Rubensa – Scharakteryzować wygląd postaci kobiecych w dziełach malarskich epoki baroku – Dostrzec przenośne znaczenie sceny przedstawiającej Pax i Marsa – Wskazać w wierszu Szymborskiej nawiązania do estetyki barokowej	– Zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych – Omówić sposób kreacji bohaterki wiersza Szymborskiej	– Wykazać alegoryczny i sensualny charakter dzieła Rubensa	– Scharakteryzować zastosowane w obrazach środki służące prezentacji postaci i ich zachowań

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
3. Człowiek jest szpetny... Antynomie filozofii barokowej	– Określić temat omawianego fragmentu tekstu filozoficznego – Wskazać przeciwieństwa obecne w filozofii Pascala	– Objąsnić stosunek Pascala do chrystianizmu	– Wymienić nazwiska najważniejszych filozofów epoki baroku oraz określić ich poglądy	– Porównać wizję Boga i człowieka w filozofii renesansu i baroku
4. Rozdwojony w sobie... Człowiek wobec świata i Boga w poezji baroku	– Określić sytuację liryczną w wierszu Sępa, wskazując podmiot i adresata – Rozpoznać środki stylistyczne typowe dla poetyki baroku występujące w wierszu	– Omówić koncepcję Boga, człowieka i świata w poezji baroku	– Określić związek przesłania tekstu z filozofią Pascala	– Wskazać w wierszu Sępa metaforykę wojenną oraz określić jej funkcje w kreowaniu postawy rycerza chrześcijańskiego
5. Śmierci, śmierć cię czeka... Refleksje egzystencjalne w poezji metafizycznej	– Omówić koncepcję Boga, człowieka i świata w poezji baroku – Rozpoznać i zinterpretować aforyzmy w wierszach barokowych	– Objąsnić, w czym wyraża się dramatyzm i paradoksalność sytuacji człowieka w świecie	– Objąsnić, na czym polega podobieństwo myślowe i artystyczne między wierszami Sępa i Donne'a	– Wskazać przemianę w tradycji gatunkowej sonetu w stosunku do poezji Petrarki
6. Oczy są ogień, czoło jest zwierciadłem... Słowa i ich znaczenia	– Objąsnić pojęcia synonimii, wieloznaczności, homonimii, antonimii – Wskazać w wierszu leksykalne środki wyrazu oraz określić ich funkcję – Zanalizować mechanizm powstawania konceptu wykorzystującego wieloznaczność słów	– Określić różnicę między treścią wyrazu a jego zakresem znaczeniowym	– Objąsnić, na czym polega znaczenie wyrazu, odwołując się do relacji między słowem, pojęciem i desygnatem	– Objąsnić kompozycyjny koncept obrazu Velásqueza
7. Chcieli niebożęta przed Polakami uciec do	– Wskazać związek utworu z wydarzeniami historycznymi	– Ocenić ideologię sarmacką z punktu widzenia	– Omówić sposób ukazania Sarmaty w przedstawieniu	– Objąsnić, na czym polega szczególna rola polskiego narodu w dziejach Europy

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
nieba... Ideologia sarmatyzmu w Pamiętnikach Paska	– Przedstawić portret Polaków ukazany w tekście – Omówić sposób postrzegania i wartościowania obcych z perspektywy Sarmatów – Wskazać temat omawianego fragmentu pamiętnika – Określić sytuację wypowiedzi, wskazując na cechy gatunkowe utworu – Omówić stosunek do obcości wyrażony we fragmencie pamiętnika – Scharakteryzować styl i język wypowiedzi bohatera	współczesnego człowieka	malarskim	według ideologii sarmackiej Dokonać wartościowania światopoglądu Paska i stylu jego wypowiedzi z punktu widzenia współczesnego mu czytelnika oraz dzisiejszego odbiorcy
8. Zaraz się wywiode... Język jako narzędzie perswazji	– Objaśnić, na czym polega perswazyjne użycie języka – Wskazać różnice między retoryką a erystyką oraz między perswazją a manipulacją – Odróżnić werbalne i niewerbalne środki komunikacji	– Objaśnić sofizmat wykorzystany w wierszu Potockiego	– Przygotować własną wypowiedź argumentacyjną, dokonując właściwej selekcji i hierarchizacji argumentów	– Wymienić najważniejsze chwytów erystyczne
9. Przeklęty, kto zasmuca matkę swoją... Retoryka jako sztuka przekonywania	– Sformułować tezę kazania Skargi i podać argumenty na rzecz tej tezy	– Omówić kompozycję mowy – Podać cechy dobrej mowy	– Wskazać w tekście sposoby emocjonalizacji wypowiedzi perswazyjnej	– Dokonać wartościowania kazania Skargi i przemówienia Kinga z punktu widzenia skuteczności i etyki wypowiedzi

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Odtworzyć argumentację Kinga przeciw segregacji rasowej – Rozpoznać w tekstach podstawowe środki retoryczne i określić ich funkcje			
10. Raczej litość niż strach... Czarownica w epoce wczesnonowoczesnej	– Odczytać sens omawianego tekstu oraz jego poszczególnych fragmentów – Wyróżnić w tekście argumenty, kluczowe pojęcia i twierdzenia – Zdefiniować pojęcia zastosowane w tekście – Rozpoznać zastosowane w tekście środki językowe – Odczytać znaczenie frazeologizmów zastosowanych w tekście	– Hierarchizować i syntetyzować informacje	– Rozpoznać zależności kompozycyjne pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu	– Zinterpretować znaki ikonograficzne w dziele malarskim
11. Barok – wędrówka przez motywy i tematy literatury	– Wymienić i omówić najważniejsze motywy i toposy literatury barokowej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich – Nazwać idee wyrażone w literaturze baroku	– Sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury baroku	– Opracować redakcyjnie przygotowaną przez siebie wypowiedź – Opisać cechy stylu barokowego w literaturze i sztukach plastycznych	– Wyszukać literaturę przydatną w opracowaniu zadanego tematu i funkcjonalnie wykorzystać ją przy przygotowaniu własnej wypowiedzi argumentacyjnej

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

Oświecenie i preromantyzm				
1. Epoka rozumu – krytyka rozumu. Oświecenie i początek nowoczesności	– Określić czas trwania epoki w Polsce i Europie – Objaśnić nazwę epoki – Omówić najważniejsze idee oświecenia – Wymienić trzy nurty w sztuce oświecenia – Objaśnić, na czym polegała specyfika polskiego oświecenia – Scharakteryzować oświeceniowe teorie epistemologiczne i poglądy religijne – Określić stosunek do wielkich idei oświecenia w omawianych fragmentach tekstów filozoficznych	– Wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne, które wpłynęły na kulturę epoki	– Wskazać najważniejsze osiągnięcia polskiego oświecenia – Uzasadnić tezę, iż oświecenie można uznać za początek nowoczesności – Porównać stosunek Diderota i Pascala do religii	– Wskazać cechy sztuki klasycystycznej, odwołując się do materiału – Zinterpretować dzieła malarskie jako apoteozę potęgi rozumu, wiedzy i nauki, zwracając uwagę na alegoryczne elementy przedstawienia ikonograficznego
2. Biedny dzikus... Spotkania z Innym w utworach Defoe i Kapuścińskiego	– Scharakteryzować świat przedstawiony powieści Defoe oraz streścić losy głównego bohatera – Wskazać różnice pojęciowe między wyrazami opisującymi przedstawicieli kultur pierwotnych	– Wskazać cechy gatunkowe robinsonady i reportażu w omawianych tekstach	– Opisać dwa sposoby prowadzenia narracji w omawianych utworach	– Porównać relacje między Europejczykiem a przedstawicielami odmiennej kultury w obu tekstach

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Określić kryteria wartościowania „dzikich” w oświeceniowej powieści – Rozpoznać temat fragmentu reportażu Kapuścińskiego			
3. Bohater nowych czasów... Śmierć Marata jako przykład oświeceniowego klasycyzmu	– Opisać postać zaszytowanego Marata przedstawioną na obrazie – Scharakteryzować przestrzeń obrazu, zwracając uwagę na symboliczne znaczenie rekwizytów – Opisać nastrój panujący na obrazie	– Przedstawić sylwetkę bohatera obrazu	– Objaśnić, na czym polega idealizacja namalowanej postaci oraz określić rolę tego zabiegu – Zastosować w opisie dzieł terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych	– Porównać sposób przedstawienia śmierci na obrazach Caravaggia i Davida –
4. Do czego to wszystko zmierza?... Rękopis znaleziony w Saragossie Wojciecha J. Hasa	– Scharakteryzować bohaterów filmu, zwracając uwagę na ich pochodzenie społeczne – Przedstawić schematyczny plan opowieści snuty przez Avadora – Porównać poglądy geometry i kabalisty, wykorzystując kontekst historyczny	– Określić zależności pomiędzy poszczególnymi wątkami fabularnymi	– Porównać sposób przedstawienia postaci reprezentujących różny stosunek do światopoglądu oświecenia	– Odczytać znaczenie symboli pojawiających się w filmie
5. Prawdę mówi, względów się wyrzeka... Satyra w służbie społecznej	– Określić sytuację nadawczo-odbiorczą wykreowaną w utworze Krasickiego	– Wykazać związek satyry z ideami oświecenia	– Przedstawić oświeceniowy program naprawy polskiej rzeczywistości doby	– Opisać mechanizm powstawania i funkcje wypowiedzi ironicznej, odwołując się do obu tekstów

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Scharakteryzować Sarmatę i oświeconego obywatela przedstawionych w satyrze – Wskazać podstawowe cechy gatunkowe satyry i objaśnić, na czym polega jej dydaktyczny charakter – Wykorzystać kontekst historyczny (czas powstania satyry) do interpretacji utworu – Rozpoznać wspólny motyw łączący oba omawiane teksty		oświecenia przedstawiony w satyrach	
7. O, rzadki darze przedziwnej wymowy... Język i styl językowy	– Zdefiniować pojęcia stylu i stylizacji – Wskazać w tekście środki stylistyczne oraz elementy kompozycyjne charakterystyczne dla eposu – Wskazać w tekście środki stylistyczne charakterystyczne dla stylu retorycznego – Nazwać postawy ośmieszane w utworze	– Objaśnić istotę komizmu językowego w Monachomachii	– Opisać relacje między różnymi warstwami utworu (stylistyczną, narracyjną, tematyczną)	– Wskazać różnice między parodią, pastiszem a trawestacją
8. Święta miłości kochanej ojczyzny... Dwa ujęcia patriotyzmu	– Wskazać podstawowe cechy gatunkowe hymnu w obu wierszach	– Wskazać genezę obu utworów	– Odtworzyć hierarchię wartości przedstawioną w wierszach	– Porównać poetykę i program ideowy obu testów

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– Wymienić nawiązania do historii Polski w Pieśni Legionów Polskich we Włoszech oraz określić ich funkcję – Objaśnić związek między czasem powstania utworów a przedstawionym w nich modelem patriotyzmu	– Rozpoznać środki stylistyczne występujące w utworach oraz wskazać ich funkcje		
9. J.W. Goethe Cierpienia młodego Wertera	– streścić główny wątek powieści oraz określić miejsce i czas wydarzeń; – wskazać cechy gatunkowe powieści epistolarnej; – omówić stosunek głównego bohatera do natury; - scharakteryzować postępowanie i przekonania Wertera; – objaśnić, na czym polega i w czym się przejawia indywidualizm bohatera; – wskazać symptomy i przyczyny cierpień Wertera;	– opisać sytuację trójkąta miłosnego przedstawioną w utworze; – omówić sposób przeżywania miłości przez Wertera; – scharakteryzować stosunek głównego bohatera do Lotty	-scharakteryzować styl listów Wertera, wskazując na emocjonalność jego wypowiedzi; – określić stosunek Wertera do norm moralnych, zabraniających mu związku z Lottą;	- zabrać głos w dyskusji na temat postawy werteryckiej i romantycznej koncepcji miłości
10. Oświecenie i preromantyzm – wędrowka przez motywy i tematy literatury	– Wymienić i omówić najważniejsze motywy i topoty literatury oświeceniowej i	– Sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na	– Opracować redakcyjnie przygotowaną przez siebie wypowiedź	– Wyszukać literaturę przydatną w opracowaniu zadanego tematu i funkcjonalnie wykorzystać ją przy

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	preromantycznej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich – Nazwać idee wyrażone w oświeceniowych i preromantycznych dziełach literackich i ikonograficznych	temat literatury i kultury oświecenia i preromantyzmu		przygotowaniu własnej wypowiedzi argumentacyjnej
--	--	---	--	--

Romantyzm				
1. Romantyzm, czyli inna nowoczesność	- wyjaśnić znaczenie słowa „romantyzm”, „romantyczny”; - podać daty wiążące się z powstaniem romantyzmu w Europie i w Polsce;	- podać cechy romantyzmu jako epoki; - podać okoliczności wiążące się z początkami romantyzmu w Europie i w Polsce;	- przedstawić sferę ideową epoki; - przedstawić zmiany w sferze sztuki;	- porównać epokę oświecenia i romantyzmu i wyjaśnić podstawowe pojęcia; - czytać i objaśniać obrazy romantyczne;
2. Nastroj w malarstwie romantycznym. Wybrane reprodukcje dzieł malarskich. C.D. Friedrich Skąły kredowe na Rugii	- określić własny nastrój związany z obrazem; - nadać obrazowi własny tytuł;	- przedstawić kompozycję obrazu; - opisać kolory wody;	- wyjaśnić symbolikę żaglowców; - zinterpretować gesty postaci;	- wyjaśnić symbolikę morza i powiązać z ideą panteizmu; - omówić nastrój wzniosłości; - zinterpretować obraz w kontekście podanych tytułów; - zredagować tekst interpretujący obraz;
3. Filozofia epoki romantyzmu G.W.F. Hegel Wykłady z filozofii dziejów (podręcznik, s. 25–27);	- przedstawić historiozofię na podstawie pierwszych akapitów tekstu Hegla; - wskazać związek myśli historiozoficznej Hegla z ideami oświecenia;	- wyjaśnić symboliczny sens kielka drzewa;	- powiedzieć, kim jest Duch według Hegla; - wymienić etapy postępu wolności w dziejach; - określić kierunek i cel rozwoju dziejów; - opisać los wielkich ludzi;	- scharakteryzować etapy postępu wolności w dziejach; - opisać poziom wolności ludzi w każdej z epok; - wyjaśnić rolę wybitnych jednostek w wizji Hegla;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

				- zredagować tekst interpretujący wydarzenie w świetle myśli historiozoficznej Hegla; - właściwie dobrać argumenty;
4. Wszyscy ludzie będą braćmi... Hymn zjednoczonej Europy	- przedstawić ogólną tematykę wiersza;	- omówić nastrój wiersza; - wskazać w utworze cechy ody;	- przedstawić przestrzeń wertykalną; - określić wybór gatunku przez poetę;	- znaleźć odwołania mitologiczne i określić ich funkcję;
5. Miej serce i patrzaj w serce... Miłość i śmierć w balladach Mickiewicza i Tuwima	- podać genezę ballad Mickiewicza; - wyjaśnić związek motu z treścią utworu; - określić bohatera Śmierci Tuwima; - wskazać refren w wierszu;	- rozpoznać postaci w utworze; - określić wypowiedzi narratora w trzeciej osobie; - przeanalizować wypowiedzi bohaterki; - określić sens refrenu;	- scharakteryzować bohaterkę poprzez jej wypowiedzi; - określić wypowiedzi narratora w pierwszej osobie; - poprawnie uzupełnić tabelę; - przeanalizować sytuacje w obu utworach;	- wyjaśnić sens ostatniego zdania wypowiedzi narratora; - zinterpretować opozycję „prawdy martwe – prawdy żywe”; - porównać tematykę i nastrój obu ballad; - odnieść się do innego utworu miłosnego; - zinterpretować symboliczny sens zakończenia w odniesieniu do tytułu;
6. Bywam albo w niebiosach, albo w piekła mękach... Obraz miłości romantycznej w utworach Adama Mickiewicza	- podać genezę utworu; - wskazać porównania w utworze; - wskazać fragmenty, w których ujawnia się osoba mówiąca; - opisać sytuację przedstawioną w sonecie;	- wyjaśnić sens porównań; - określić temat wypowiedzi podmiotu mówiącego; - określić adresata wiersza; - określić swoistość dialogu w utworze;	- określić rolę środków stylistycznych w utworze; - wskazać cechy miłości romantycznej w wierszu; - określić funkcje paralelizmu w utworze; - wyjaśnić, dlaczego Niepewność jest piosenką; - zaproponować wypowiedzi kochanki;	- przedstawić egotyzm osoby mówiącej; - sformułować prawdy o miłości; - przedstawić podobieństwa między uczuciem podmiotu a postawą werteryzną; - podać odpowiedź na pytanie zawarte w wierszu; - przedstawić sposób narastania napięcia w utworze; - scharakteryzować wizję miłości ukazaną w wierszu; - porównać wizję miłości z sonetu i miłości romantycznej;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

				- zredagować tekst ukazujący obrazy miłości romantycznej
7. Gdzież jesteś, o miłości, potęgo i chwało?... Refleksje historiozoficzne w Sonetach krymskich	- wskazać elementy świata przedstawionego w sonecie Bakczysaraj; - wskazać epitety kształtujące kolorystykę świata przedstawionego w sonecie Bakczysaraj w nocy; - wymienić słowa tworzące koloryt lokalny;	- wskazać inwersję w sonecie Bakczysaraj i określić jej rolę; - określić rolę wskazanych epitetów, odwołując się do pojęcia orientalizmu w sonecie Bakczysaraj w nocy; - określić rolę podmiotu mówiącego;	- wyjaśnić znaczenie aluzji biblijnej i paradoksu w sonecie Bakczysaraj; - wyjaśnić znaczenie instrumentacji głoskowej w sonecie Bakczysaraj; - zinterpretować metafory dotyczące nocy w sonecie Bakczysaraj w nocy;	- zinterpretować wiersz jako utwór o konflikcie między kulturą a naturą; - zinterpretować wiersz jako utwór historiozoficzny; - wyjaśnić rolę obrazów poetyckich w obu tercynach w sonecie Bakczysaraj w nocy; - omówić rolę motywów biblijnych w obu sonetach; - zinterpretować sonet Bakczysaraj jako poetycką refleksję o przemijaniu; - zredagować tekst pokazujący Orient jako źródło refleksji egzystencjalnej i historiozoficznej;
8. Trzeba być lisem i lwem... O walce moralnej i niemoralnej	- przedstawić genezę utworu; - przedstawić znaczenie motta utworu;	- przedstawić uzasadnienie walki podjętej przez Waltera	- nazwać wartości, które wybiera Konrad Wallenrod; - przedstawić zależności między życiem rodzinnym, prywatnym, obywatelskim;	- wyjaśnić motywy, którymi kieruje się Wallenrod; - ocenić wypowiedź C. Norwida o Aldonie;
9. Taka pieśń jest nieśmiertelność! Wizja poety i poezji w Wielkiej Improwizacji. Całość utworu Dziady cz.III	- przedstawić genezę utworu; - wskazać Wielką Improwizację i określić okoliczności jej wygłaszania w utworze; - wskazać fragmenty mówiące o mocy poezji; - wskazać fragmenty, w których Konrad mówi o sobie jako o twórcy;	- wyjaśnić znaczenie miejsca i czasu Wielkiej Improwizacji; - wskazać metafory i epitety odnoszące się do poezji; - wskazać cechy, które przypisuje sobie Konrad;	- zinterpretować sens pierwszych wersów cytowanych w podręczniku; - skonfrontować sens tych wersów z postawą Konrada; - określić postawę Konrada wobec Boga, ludzi i innych twórców; - wyliczyć pragnienia Konrada wobec Boga i określić ich cel;	- określić rolę bohatera wobec narodu; - zinterpretować sens wskazanych wyrażeń metaforycznych; - wykazać, że Konrad jest romantycznym indywidualistą; - wyjaśnić prometeizm Konrada; - zredagować tekst dotyczący twórczego natchnienia; - przedstawić trzy wcielenia Konrada;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
10. Obowiązek cierpieć za was, przyjaciele... Zbiorowy wymiar cierpienia w Dziadach drezdeńskich	- przedstawić ofiarę Tomasza; - omówić sposób traktowania więźniów; - opisać cierpienia bohaterów; - wskazać fragmenty w Ustępie III cz. Dziadów opisujące działanie carskich represji;	- ukazać heroizm postawy Tomasza; - podać przyczyny cierpienia i ich związek z winą;	- scharakteryzować system carskich represji;	- przedstawić heroizm Janczewskiego, Cichowskiego i Tomasza; - wyjaśnić sens martyrologii narodów; - przedstawić różne oblicza patriotyzmu, odwołując się do całego tekstu; - rozważyć problem uszlachetniającego cierpienia;
11. A imię jego czterdzieści i cztery... Myśl mesjanistyczna Adama Mickiewicza	- wskazać w cytowanym fragmencie elementy kreujące nastrój grozy;	- określić, jak jest pokazane współczucie dla bohatera;	- podać cechy upodabniające Wasilewskiego do Chrystusa; - porównać cierpienia narodu polskiego z męką Jezusa; - przypomnieć wizję z Apokalipsy św. Jana;	- scharakteryzować ks. Piotra; - wyjaśnić związek cech charakteru ze zdolnościami profetycznymi księdza; - wyjaśnić mesjanistyczny sens widzenia ks. Piotra; - zinterpretować prorocstwo ks. Piotra; - wyjaśnić symbolikę biblijną; - zredagować tekst na temat sensu ofiary; - porównać postawy Konrada i ks. Piotra wobec Boga;
12. Plwajmy na tę skorupę i zstąpmy do głębi... Lawa Tadeusza Konwickiego	- przedstawić twórców filmu; - opisać strój Gustawa-Konrada; - znaleźć w tekstach Mickiewicza sceny wykorzystane w filmie;	- wskazać duchy pojawiające się w obrzędzie dziadów; - wyjaśnić tytuł filmu;	- określić, do których scen są nawiązania po czołówce filmu; - przedstawić sposób powiązania poszczególnych części utworu Mickiewicza w filmie;	- podać sceny rozgrywające się w tle Wielkiej Improwizacji; - wyjaśnić sposób obsady aktorskiej; - nadać tytuły scenom rozgrywającym się w tle Wielkiej Improwizacji i omówić ich znaczenie; - zinterpretować znaczenie współczesnych zdjęć w filmie; - wyjaśnić sposób pokazania otwartej kompozycji dramatu w filmie;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

				- zinterpretować sens filmu, odwołując się do zdarzeń z najnowszej historii Polski;
13. Co się stało z mitologią słowiańską? Romantyzm polski wobec wierzeń dawnych Słowian	- uczeń nie w pełni odpowiada na pytania zawarte w podręczniku;	- uczeń powierzchownie odpowiada na pytania zawarte w podręczniku;	- odpowiedzi są na ogół poprawne, wyczerpujące, zgodne z tematem i sensem analizowanego tekstu;	- wszystkie odpowiedzi są poprawne, wyczerpujące, uzasadnione, poparte cytataми lub własnymi przemyśleniami;
14. Do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych... Idea małej ojczyzny w Panu Tadeuszu	- przedstawić genezę utworu; - wymienić adresatów wypowiedzi podmiotu mówiącego; - wyjaśnić, kim jest „Panna Święta”;	- dokonać analizy porównawczej czterech pierwszych wersów; - przedstawić prośby skierowane do Matki Bożej;	- porównać deklarację z wersu 4. ze słowami Horacego; - wypełnić schematy zaproponowane w podręczniku; - wyjaśnić rolę anafory;	- wyjaśnić rolę kolorystyki, odwołując się do symboliki barw;
15. Stary Dąbrowskiego usłyszeć mazurek... Historia i współczesność w poemacie Mickiewicza	- wymienić postaci ukazane we fragmencie i wyjaśnić, co je łączy; - wymienić motywy łączące podane fragmenty utworu;	- omówić znaczenie portretów Kościuszki i Rejtana; - nazwać wydarzenia historyczne ukazane we fragmencie; - podać wartość motywów wspólnych dla obu fragmentów; - określić rodzaj patriotyzmu reprezentowany przez postaci historyczne;	- wyjaśnić obecność portretów Jasińskiego i Korsaka; - nadać tytuł fragmentowi i uzasadnić swój wybór; - wydzielić w koncercie Jankiela pięć części; - opisać reakcje słuchaczy; - przedstawić rolę świadomości historycznej wybranych bohaterów;	- znaleźć anachronizm i wyjaśnić celowość jego zastosowania; - przedstawić rolę Mazurka Dąbrowskiego w polskiej tradycji patriotycznej; - odwołać się do wiedzy historycznej; - wskazać środki opisujące muzykę; - wyjaśnić, czego dowodzą reakcje słuchaczy; - określić rolę koncertu w kompozycji całego dzieła; - ocenić stosunek rodziny Sopliców i Jankiela do historii; - przedstawić świadomość historyczną współczesnych Polaków w odniesieniu do utworu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
16. Jestem szlachcic....; jestem Polak.... Droga od rodów do narodu w Panu Tadeuszu	- przedstawić stosunek szlachty zaściankowej do chłopów; - określić hierarchię wartości Sędziego; - podać przykłady użycia przymiotnika „ostatni”;	- scharakteryzować sytuację majątkową i polityczną szlachty w karczmie; - przedstawić Sędziego jako przywódcę powstania; - wypełnić tabelę podaną w podręczniku; - wyjaśnić rolę określenia „ostatni”;	- określić sytuację stanu szlacheckiego; - określić, za jakimi wartościami tęskni szlachta; - wskazać przejawy megalomanii w postawach bohaterów; - wyjaśnić postawę Tadeusza, Zosi i Hrabiego;	- wyjaśnić spór między szlachtą i pokazać absurdalność tego sporu; - wskazać autoironię narratora i wyjaśnić jej przyczyny i funkcję; - przedstawić argumenty ks. Robaka; - scharakteryzować Sędziego na tle szlachty; - ocenić postawy bohaterów; - wyjaśnić, czy Pan Tadeusz jest wyrazem solidaryzmu społecznego; - porównać postawę Tadeusza, Zosi i Hrabiego ze starszymi przedstawicielami stanu szlacheckiego - zredagować tekst opisujący przeobrażenia szlachty;
17. Zamknij drzwi... Sąd nad Jackiem Soplicą	- zrekonstruować biografię Jacka Soplicy; - wskazać okoliczności łagodzące postępowanie Jacka; - podać cel misji ks. Robaka na Litwie;	- porównać opowieść Gerwazego z relacją Jacka; - wymienić chwalące czyny Jacka i określić, które z nich cenił on najbardziej; - ocenić powodzenie działań ks. Robaka;	- wskazać elementy emocjonalne w spowiedzi Jacka; - scharakteryzować Jacka jako męża i ojca; - określić sens zakonnego nazwiska Jacka i jego działań; - podać najbardziej spektakularne czyny ks. Robaka;	- wskazać cechy charakteru Jacka wspólne całej szlachcie zaściankowej; - ocenić wymowę zabójstwa Stolnika z różnych punktów widzenia; - określić symboliczną wymowę czynów ks. Robaka; - wskazać analogie między biografią Jacka / ks. Robaka a historią narodu szlacheckiego; - porównać Jacka / ks. Robaka z innymi bohaterami Mickiewicza;
18. Ojczyzna myśli mojej... Pejzaż wewnętrzny w lirykach łożańskich	- przedstawić genezę utworów;	- wskazać anaforę i określić jej rolę;	- opisać krajobraz i wskazać jego przemiany; - opisać pejzaż mentalny;	- wyjaśnić, że przedmiotem opisu jest pejzaż mentalny; - udowodnić, że myśli i przeżycia podmiotu są wyrażone za pomocą obrazu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
	- wydzielić część opisową i refleksyjną w utworze [Nad wodą wielką i czystą...]; - wypowiedzieć się na temat metafory w liryku [Gdy tu mój trup...]; - wskazać różne rodzaje powtórzeń;	- określić, na czym polega niezwykłość metafory w liryku [Gdy tu mój trup...]; - określić rolę tych powtórzeń;		- udowodnić, że wiersz ma charakter kontemplacyjny; - wyjaśnić sposób idealizowania „ojczyzny myśli”; - przedstawić relacje między człowiekiem i przyrodą; - wyjaśnić symbolikę utworu; - porównać obrazy przyrody w lirykach łożańskich i Stepach akermiańskich; - zredagować pracę dotyczącą kontemplacji przyrody w lirykach łożańskich; - zredagować pracę na temat koncepcji poety i poezji w utworach Mickiewicza;
19. Płynąc po świecie... Modlitwa poetycka w poezji romantycznej i współczesnej	- przedstawić genezę utworu; - opisać pejzaż przedstawiony w wierszu; - określić, na czym polega modlitewny charakter wiersza Kamieńskiego;	- nazwać różne postaci smutku ukazane w wierszu; - rozpoznać typ modlitwy w Prośbie; - określić prośby do Boga; - wskazać różnice między modlitwą Słowackiego a wierszem Kamieńskiego;	- określić odczucia osoby mówiącej; - rozstrzygnąć, czy osoba mówiąca jest pielgrzymem; - rozstrzygnąć, jaki jest charakter ostatnich wersów w wierszu;	- zinterpretować ostatnią strofę wiersza jako przesłanie o charakterze uniwersalnym, zawierającym romantyczny egotyzm; - uzasadnić, że Hymn jest modlitwą poetycką i określić jej rodzaj; - sformułować program moralny zawarty w utworze; - porównać kreacje poety pielgrzyma, wędrowca z wierszy Mickiewicza i Słowackiego; - zredagować tekst opisujący postawę „ja” lirycznego w Hymnie;
20. Sięgnę do wnętrza twych trzew...	- przedstawić genezę utworu;	- wskazać rozmaite dygresje w wierszu; - wskazać apostrofę do Polski;	- określić nastrój w poszczególnych częściach wiersza;	- poprawnie wypełnić tabelę zaproponowaną w podręczniku;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
Słowackiego bolesny rozrachunek z narodem	- określić sytuację egzystencjalną osoby mówiącej w wierszu;	- wymienić polecenie kierowane do ojczyzny; - przedstawić poetycki obraz Polski rzeczywistej i projektowanej w utworze;	- określić stosunek twórcy do odbiorców jego poezji; - wskazać i omówić symbole obrazujące antynomie charakteru narodowego Polaków;	- określić stosunek poety do powstania listopadowego; - wymienić symboliczne i dosłowne określenia polskich wad narodowych; - wyjaśnić, jak poeta uzyskuje nastrój patosu w utworze; - odnieść się do oceny Polaków zawartej w utworze; - zredagować tekst będący diagnozą współczesnej Słowackiemu Polski i postaw ówczesnych Polaków;
21. Wieszczka najjaśniejsza chwała... Jak poeci żegnają się ze światem	- określić, kim jest osoba mówiąca i adresat; - określić sytuację egzystencjalną osoby mówiącej w wierszu; - wskazać w wierszu lwaskiewiczza sformułowania świadczące, że adresatem jest dziecko;	- odwołać się do pojęcia ironii i wskazać różnicę w tonacji emocjonalnej w strofach wiersza; - podać inspirację do napisania wiersza; - wymienić elementy pejzażu z wiersza; - wskazać epitety i określić ich funkcję;	- uzupełnić tabelę cytatai z wiersza; - objaśnić sens puenty;	- rozstrzygnąć, czy życie poety to chwała, czy przekleństwo; - wskazać związek utworu z tradycją literacką; - zinterpretować wiersz jako polemikę z toposem Non omnis moriar; - wyjaśnić, jak poeci romantyczni rozumieją pojęcie wieszczka; - omówić problematykę egzystencjalną wierszy [Bo to jest wieszczka...] i Do prawnuczki; - zredagować tekst przedstawiający egzystencjalną sytuację pożegnania, odwołując się do poznanych tekstów kultury;
22. Sztuka dyskusji	- zabrać głos w dyskusji;	- określić swoje stanowisko w dyskusji;	- uargumentować swoje stanowisko;	- dyskutować, argumentując, dowodząc, wnioskując, podając stosowne przykłady, znajdując analogie lub przeciwieństwa,

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

				ewentualne błędy w wypowiedziach dyskutantów;
23. Jak gdyby głazom tylko wierzyć można... Wartość inności w wierszach Norwida	- określić bohatera i adresata wiersza Adam Krafft; - przypomnieć losy Romea i Julii;	- wskazać cechy nieszczęśliwego losu bohatera w utworze; - wskazać fragmenty oskarżające społeczeństwo o niezrozumienie Innego; - przedstawić dwie interpretacje zjawiska ukazanego w wierszu W Weronie;	- opisać emocje podmiotu i podać ich przyczynę; - wskazać metafory i wyjaśnić ich sens; - wyjaśnić sens ironii; - przedstawić ocenę społeczeństwa w kontekście ironii;	- zinterpretować symbolikę głazów; - rozstrzygnąć, kto jest Innym, wyjaśnić jego obcość; - wyjaśnić symbolikę kamieni; - porównać poglądy Norwida i Mickiewicza o poznawaniu świata; - wyjaśnić, na czym polega kreacyjna moc literatury; - zredagować tekst ukazujący Norwidowską pochwałę odmienności;
24. Czemu, Cieniu, odjeżdżasz... Jednostka w dziejach	- przedstawić genezę utworu; - określić rolę osoby mówiącej w pierwszych czterech strofach;	- wyjaśnić, na czym polega zmiana kreacji podmiotu; - wskazać formy archaiczne; - opisać ceremonię pogrzebową; - sformułować ogólną refleksję na temat roli wybitnych jednostek w dziejach świata;	- wyjaśnić motto utworu; - wymienić elementy służące stylizacji Bema; - określić, jak poeta widzi przyszłość ludzkości; - określić, jak poeta buduje patos rapsodu;	- wyjaśnić sens porównań; - objaśnić symbolikę przedmiotów niesionych przez panny; - wywnioskować, jaką rolę ma odegrać gen. Bem; - wyjaśnić sens symbolu „ujętych snem grodów”, a następnie całego utworu; - porównać kreacje antycznych i średniowiecznych rycerzy z wizerunkiem Bema; - zredagować tekst dotyczący wybitnych jednostek;
25. Wędrowka przez sprzeczności i paradoksy literatury romantyzmu	- dokonać podsumowania dość powierzchownie, zna podstawowe problemy, zagadnienia; - połączyć twórców z ich utworami;	- dokonać podsumowania epoki; - wskazać dość ogólnie jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- poprawnie dokonać podsumowania epoki; - przedstawić wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- samodzielnie dokonać podsumowania epoki; - interesująco przedstawić jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

				- odnieść się do różnych tekstów kultury, własnych lektur, doświadczeń i przemyśleń;
Pozytywizm				
1. Pozytywizm, czyli literatura na miarę „wieku pary i elektryczności”	- wyjaśnić znaczenie słowa „pozytywizm”, „pozytywistyczny”; - podać daty wiążące się z powstaniem pozytywizmu w Polsce;	- podać cechy pozytywizmu jako epoki; - podać okoliczności wiążące się z początkami pozytywizmu w Polsce;	- przedstawić sferę ideową epoki; - przedstawić zmiany w sferze kultury i sztuki;	- porównać epokę romantyzmu i pozytywizmu; - wyjaśnić podstawowe pojęcia; - czytać i objaśniać obrazy pozytywistyczne;
2. Józef Chełmoński – przedstawiciel realizmu w malarstwie polskim XIX w. J. Chełmoński Babie lato; Jastrząb. Pogoda; Czwórka	- przedstawić swoje wrażenia związane z obrazem; - wskazać kontrast na obrazie; - wskazać elementy realistyczne;	- wskazać w tekstach teoretyków fragmenty pomocne w analizie obrazu; - wskazać elementy tworzące ruch; - przedstawić nastrój obrazu;	- wskazać w tekstach teoretyków elementy programu realizmu; - wyjaśnić, jak malarz osiągnął efekt dynamizmu; - wskazać wypowiedź krytyka sztuki przeciwnego Chełmońskiemu i ocenić jego wypowiedź; - przedstawić cechy malarstwa Chełmońskiego;	- wskazać wątki iluzjonistyczne w tekstach teoretyków; - opisać iluzję stworzoną na obrazie; - odnieść się do opinii krytyków z Europy Zachodniej o Chełmońskim; - przedstawić realizm Babiego lata; - zredagować tekst będący recenzją Babiego lata;
3. Duch fizyki społecznej... Filozofia pozytywizmu	- określić poglądy Comte’a na temat filozofii pozytywnej;	- przedstawić poglądy Comte’a dotyczące badań filozofii;	- sformułować podstawowy postulat metodologiczny Comte’a;	- wskazać cechy „filozofii pozytywnej” w cytowanym tekście;
4. Prawdziwa mądrość niechaj was pogodzi... Wiersz programowy Adama Asnyka	- określić podmiot mówiący i adresata utworu;	- wskazać metafory odwołujące się do haseł pozytywizmu i wyjaśnić ich sens;	- wyjaśnić oryginalność w 1. strofie; - wskazać fragment nawiązujący do sporu nauki z religią i wyjaśnić jego znaczenie;	- zacytować fragmenty realizujące poszczególne idee pozytywistyczne; - wyjaśnić sens aluzji literackiej; - wyjaśnić sens paradoksu przestrogi;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

			- ocenić program zawarty w wierszu;	- określić, które treści Do młodych są polemiczne wobec romantyzmu, które zaś są kontynuacją poglądów;
5. Tu jest moje i twoje miejsce... Epopeja Orzeszkowej na dużym ekranie. Kadr z filmu Z. Kuźmińskiego Nad Niemnem	- przedstawić twórców filmu; - nazwać wydarzenie historyczne pokazane przed czołówką filmu; - nazwać emocje związane z muzyką podczas odwiedzin mogiły; - prześledzić obrazy przyrody ukazane w filmie; - podać imiona bohaterów mówiących ze wschodnim akcentem; - powiedzieć, jakich prac uczy się Justyna; - scharakteryzować głównych bohaterów;	- wskazać związek między sceną poprzedzającą czołówkę a dwiema pierwszymi scenami po czołówce; - określić charakterystyczne elementy wystroju dworu w Korczynie; - opisać wygląd gospodarstw w Bohatyrowiczach; - opisać wygląd krajobrazów pokazywanych podczas opowieści o Janie i Cecylii; - określić związek ostatniej sceny ze sceną pierwszą; - określić pozycję społeczną bohaterów;	- przedstawić losy bohaterów na podstawie elementów fabuły; - przedstawić sytuację Justyny; - przedstawić problemy Benedykta; - wyjaśnić, na czym polegają konflikty między rodzicami a dziećmi; - opisać wygląd dworu, domów, krajobraz, używając epitetów przymiotnikowych; - ocenić postawę Zygmunta; - ocenić postawę Justyny;	- przedstawić konflikt między Korczynem a Bohatyrowiczami i sposób jego rozwiązania; - przestawić pozytywistyczną wymowę filmu; - wyjaśnić sens kompozycji filmu; - zinterpretować film jako utwór o problematyce narodowej; - wyrazić opinię na temat małżeństwa Emilii i Benedykta Korczyńskich, ocenić ten związek, uzasadniając swój punkt widzenia;
6. Idź na mogiłę ojca... Dyskusja o patriotyzmie w Nad Niemnem	- przedstawić ocenę pokolenia ojca przez Zygmunta; - wskazać argumenty bohatera przeciw ideałom powstańców; - przedstawić obowiązki społeczne Witolda; - znaleźć w powieści inne rozmowy Witolda z ojcem i określić ich temat;	- opisać i wyjaśnić reakcję matki na słowa syna; - określić postawę patriotyczną Zygmunta i jego matki; - wyjaśnić, co syn zarzuca ojcu; - wskazać w wypowiedziach Witolda hasła	- wyjaśnić, jak Zygmunt rozumie idealizm i z czym polemizuje; - wyjaśnić sposób mówienia o powstaniu przez bohaterów; - opisać i wytłumaczyć reakcję ojca na słowa syna; - wyjaśnić, jakie wspomnienia budzi Witold w ojcu; - porównać postawę Andrzejkowej i jej szwagra;	- wyjaśnić, dlaczego Zygmunt odrzuca polską tradycję; - ocenić postawę Zygmunta; - dyskutować o postawie Zygmunta, wykorzystując argumenty wynikające z wcześniejszej analizy postaci; - przedstawić postawy Witolda i Benedykta wobec patriotyzmu; - zinterpretować metaforę „powracającej fali”;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

		pozytywistyczne i patriotyczne;		- porównać postawy Witolda i Zygmunta; - opowiedzieć się po którejś ze stron w konflikcie między rodzicami a dziećmi, uzasadniając swój wybór;
7. W korczyńskim dworze... Obraz dworu u Orzeszkowej i Mickiewicza	- wskazać epitety opisujące dom Kirlów i jego bezpośrednie otoczenie; - wymienić rośliny otaczające dom i uzupełnić schemat podany w podręczniku; - wskazać podobieństwa i różnice w opisywanych dworach, wypełnić tabelę zamieszczoną w podręczniku; - wskazać epitety kolorystyczne w analizowanych opisach; - wymienić najczęściej pojawiające się kolory i kontrasty;	- na podstawie epitetów określić cechy mieszkańców dworu; - określić, które elementy świata przedstawionego zostały ukształtowane przez człowieka; - wskazać podobieństwa w sposobie rozpoczynania opisu; - wskazać okoliczniki miejsca; - przedstawić zakończenie akcji Pana Tadeusza i Nad Niemnem;	- wskazać elementy idylliczne w przedstawieniu domu; - wskazać epitet burzący arkadyjskie wyobrażenie świata; - powiedzieć, z czego wynikają podobieństwa i różnice; - wskazać elementy cywilizacji i natury; - porównać przesłania społeczne i historiozoficzne zakończeń obu utworów;	- zbadać proporcje między krajobrazem „udomowionym” a dziką przyrodą; - rozstrzygnąć, czy sposób przedstawiania jest realistyczny czy wyidealizowany; - porównać opisy pod względem barwności, podając wnioski; - omówić budowę składniową zdań opisujących przestrzeń; - wyjaśnić, jak dwór szlachecki łączy elementy cywilizacji i natury; - wyjaśnić, na czym polega przyjazny charakter dworu szlacheckiego; - porównać przyczyny życiowego nieszczęścia Jacka Soplicy i Marty Korczyńskiej;
8. Jak być powinno... Program pozytywizmu polskiego w powieści Orzeszkowej	- powiedzieć, czego Witold oczekuje od Różyca;	- określić, czym przejawia się emocjonalne zaangażowania bohatera w rozmowę;	- wykazać kontrast wypowiedzi studentów z ich rozmówcami; - przedstawić poglądy Witolda; - wymienić i scharakteryzować ideały pozytywistyczne studentów;	- ocenić bohaterów, uzasadniając swoje zdanie; - zredagować tekst charakteryzujący wybrane postacie powieści w odniesieniu do ideałów epoki;
9. Nie ma domu... Obraz domów dzieciństwa w poezji współczesnej	- odnieść się do faktów z biografii autora;	- wyjaśnić, na czym polega autobiografizm wiersza;	- określić wspomnienia wywołane miejscem dawnego domu; - nazwać uczucia poety;	- scharakteryzować życie ostatnich mieszkańców dworu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
	- podać przyczyny zmian miejsca znanego autorowi z dzieciństwa; - opisać straty w przyrodzie; - nazwać budowlę zastępującą dwór; - wskazać metaforę w 2. wersie wiersza Dom; - wskazać elementy znane z wcześniejszych opisów polskiego dworku; - zredagować tekst opisujący dom swego dzieciństwa;	- porównać dwa światy, wypełnić tabelę zamieszczoną w podręczniku; - wyjaśnić tę metaforę; - zredagować tekst opisujący świat dzieciństwa Miłosza na podstawie wspomnień zawartych w wierszu;	- określić tonację emocjonalną wiersza; - zinterpretować los domu; - zredagować tekst ukazujący obraz domu dzieciństwa dawniej i dziś na podstawie wierszy Miłosza i Zagajewskiego;	- ocenić zmiany, które zaszły we współczesnym świecie w odniesieniu do utworów Orzeszkowej i Miłosza; - wskazać epitety, porównania i metafory tworzące tonację emocjonalną wiersza; - powiązać emocje z nastrojem wiersza; - wskazać uniwersalizm wypowiedzi poety; - porównać losy obu domów dzieciństwa; - uogólnić wnioski na temat związków między historią a prywatnością;
10. Za co oni mają wszystkich Żydów bić? Przeciw antysemityzmowi	- wskazać fragmenty charakteryzujące Mendla i jego rozmówcę;	- opisać uczucia bohaterów i ich postawy wobec siebie; - podać, co jest źródłem ich emocji;	- wymienić powody, dla których należy prześladować Żydów; - zaprezentować kontrargumentację Mendla; - wskazać wypowiedź Mendla ukazującą absurdalność sądów ogólnych;	- wypisać z wypowiedzi Mendla argumenty za równością wszystkich ludzi; - wskazać cechy języka introligatora i wyjaśnić ich funkcję w utworze; - ocenić postawę zegarmistrza, uzasadniając swoje zdanie; - zredagować tekst uzasadniający tezę, że antysemityzm jest antyhumanizmem;
11. Obowiązki względem ludzkości i cywilizacji. Hasła pozytywizmu w felietonie	- wydzielić trzy główne wątki tematyczne i zatytułować je; - wskazać przysłowie, aforyzm, obrazek humorystyczny; - określić stosunek Polaków do historii;	- określić związek przysłowia, aforyzmu, obrazka humorystycznego z tokiem wypowiedzi; - wymienić zasługi Polaków wobec świata; - wskazać aforyzm i przykład języka ezopowego;	- scharakteryzować stosunek felietonisty do odsieczy wiedeńskiej i jej jubileuszu; - wskazać hasła pozytywistyczne w artykule; - przedstawić wątki humorystyczne i ich funkcję w tekście;	- określić kompozycję artykułu i funkcję metafory; - nazwać ideę dominującą w wywodzie autora, uzasadniając swój sąd; - zredagować tekst wyjaśniający, kiedy historia może być brzemieniem dla współczesności – z odwołaniami do felietonu Prusa i innych przykładów;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

		- wskazać cechy gatunkowe felietonu; - określić stosunek Polaków do historii, odwołując się do felietonu;		
12. Powieściowe traktaty moralne. Poetyka realizmu	- znaleźć wyjaśnienie określenia mówiącego, że „powieść jest mieszczańskim traktatem moralnym”; - wskazać porównanie;	- powiedzieć, dlaczego narrator XIX-wiecznej powieści jest „konstrukcją wewnętrzną sprzeczną”; - wyjaśnić sens porównania;	- przedstawić zależność między „narratorem autorytetem” a „powieścią jako traktatem moralnym”; - podać katalog cech powieści XIX w. na podstawie rozważań Głowińskiego;	- opisać relacje między autorem-narratorem i czytelnikiem-odbiorcą XIX-wiecznej powieści realistycznej; - objaśnić termin „dwujęzyczność powieści”; - wyjaśnić sens słowa „autorytety” w odniesieniu do tekstu Głowińskiego;
13. Cały ten świat lalek... Poetyka polskiej powieści realistycznej	- przedstawić genezę utworu; - podać cechy mowy pozornie zależnej; - zredagować charakterystykę Rzeckiego na podstawie Pamiętnika starego subiekta;		- odwołać się do toposu theatrum mundi; - przedstawić stosunek narratora odautorskiego do Rzeckiego;	- podać portret Wokulskiego na podstawie Pamiętnika starego subiekta; - omówić funkcję Pamiętnika starego subiekta w powieści; - zredagować pracę ukazującą Lalkę jako „mieszczański traktat moralny” i podać katalog wartości;
14. I Bóg wie, co by dla kraju mógł zrobić taki jak on człowiek... Wokulski jako bohater nowych czasów	- przedstawić scenę u Hopfera; - omówić obraz Powiśla; - omówić rodzaj udzielanej pomocy społecznej i ustosunkować się do niej;	- określić symboliczny sens sceny u Hopfera; - przedstawić działania Wokulskiego w pracy u podstaw; - podać inne przykłady pomagania biednym przez bohatera;	- wyjaśnić symbolikę rąk Wokulskiego i ich znaczenie w całej powieści; - przedstawić ekonomiczne znaczenie handlu ze Wschodem; - podać inne przykłady pracy organicznej;	- wyjaśnić znaczenie całej sceny i brak pomocy bohaterowi; - wyjaśnić, jakie stereotypy musi pokonać Wokulski organicznik; - porównać działania charytatywne arystokracji i liberalną aktywność Wokulskiego; - scharakteryzować Wokulskiego jako człowieka epoki pozytywizmu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
15. Zmarnowaliście życie moje... Zatruliście dwa pokolenia! Miłość w czasach nieromantycznych	- przypomnieć okoliczności poznania Wokulskiego i Izabeli; - przedstawić końcowe losy obojga bohaterów;	- określić wpływ Izabeli na działania Wokulskiego; - określić misję prezesowej Zasławskiej;	- podać sposoby pozyskania względów Izabeli przez Wokulskiego; - nazwać dwie drogi życiowe Wokulskiego; - wyjaśnić przyczyny zerwania z Izabelą; - rozważyć postawę romantyka i pozytywisty, wypełniając tabelę w podręczniku;	- scharakteryzować Izabelę Łęcką; - omówić wpływ poezji Mickiewicza na Wokulskiego; - rozważyć, o co Wokulski oskarża całe społeczeństwo; - wyjaśnić próbę samobójczą bohatera; - ocenić postępowanie bohaterki; - porównać Wertera i Wokulskiego; - przedstawić ideał kobiety i ideał miłości wyznawane przez Wokulskiego;
16. Z komórki przy sklepie do buduaru hrabiny, co za skok!... Obraz społeczeństwa w Lalce	- wymienić przedstawicieli wszystkich grup społecznych w powieści; - określić zalety i wady Niemców mieszkających w polskich miastach;	- określić, czy warstwy tworzą społeczeństwo; - scharakteryzować salon arystokratyczny;	- porównać Schlangbauma i Szumana; - odnieść się do mitu o Narcyzie w kontekście Tomasza Łęckiego; - porównać arystokrację w Nie-Boskiej komedii i Lalce;	- scharakteryzować polskie mieszczaństwo; - wyjaśnić, dlaczego Wokulski marzy o wejściu na salony; - ocenić postawę Wokulskiego (snobizm); - ocenić społeczeństwo polskie ukazane w powieści; - zredagować pracę dotyczącą polskiego społeczeństwa w Lalce, odwołując się do tekstu krytyka literatury;
17. Przypnę ludzkości skrzydła... Utopia naukowa w Lalce	- przedstawić poglądy na przyszłość Wokulskiego i jego ojca; - opisać pracownię uczonego;	- porównać wygląd Wokulskiego i Geista; - powiedzieć, z czego utrzymuje się uczone; - scharakteryzować Ochockiego i Geista;	- wyjaśnić, dlaczego świat postrzegał pasjonatów jako dziwaków; - wyjaśnić imię uczonego; - przedstawić utopijny projekt nowej rzeczywistości; - powiedzieć, na czym polega scjentyzm uczonych w powieści;	- zaproponować nowe imię dla uczonego; - wyjaśnić, dlaczego Wokulski porównuje Geista do Mojżesza; - ocenić postać Geista, uzasadniając swoje opinie; - przedstawić obraz Paryża jako miasta doskonałego; - opisać marzenia o lepszym świecie snute przez idealistów;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
18. Stylowe zróżnicowanie języka polskiego	- wyjaśnić, co oznacza „styl życia”; - wymienić kilka cech języka współczesnej młodzieży; - określić dominującą funkcję językową w tekście Tuszyńskiej; - wybrać przykłady realizacji stylu informacyjno-dziennikarskiego i urzędowego ze współczesnych tekstów i wypełnić tabelę zamieszczoną w podręczniku;	- wskazać cechy stylu koleżanki / kolegi; - wskazać elementy obrazowości właściwe literaturze realistycznej; - stwierdzić, czy opis dotyczy fikcji czy rzeczywistości pozaliterackiej;	- określić, z jakimi odmianami języka 2. połowy XIX w. mamy do czynienia we fragmencie Lalki; - wskazać różne typy wypowiedzi i określić ich funkcję;	- wskazać charakterystyczne cechy odmian polszczyzny 2. połowy XIX w.; - wskazać elementy ożywiające wywód; - wskazać elementy nacechowane emocjonalnie, ujawniające stosunek do zagadnienia; - sformułować tezę autorki;
19. Wszyscy chorujemy na nerwy... Pozytywistyczne rewizje Jana Tomkowskiego	- wskazać obrazy piwnicy i studni; - wymienić wartości, które stają się względne w salonowej konwersacji; - wskazać w tekście słownictwo specjalistyczne z psychologii;	- wyjaśnić sens metaforyczny obrazów piwnicy i studni; - podać argumenty Tomkowskiego dowodzące, że Wokulski nie rozumie salonu; - określić, dlaczego Lalka jest romansem;	- podać związek celów Wokulskiego z opisem neurozy; - zastąpić podane sformułowanie określeniem synonimicznym; - wyjaśnić słowa „miłość to nerwowa choroba”;	- wyjaśnić pogląd Tomkowskiego dotyczący porównywania się Wokulskiego ze Starskim i Ochockim; - wyjaśnić zdanie dotyczące kompleksu chłopca na posyłki; - wyszukać wszystkie argumenty świadczące, że Wokulski cierpi na neurozę;
20. Wzorzec damy i rycerza. Emancypacja w oczach feministki	- wskazać dwa czynniki określające tożsamość kulturową kobiety; - podać trzy cechy męskiego ideału obecnego w kulturze patriarchalnej;	- podać przykłady par: rycerz i dama, uzupełnić tabelę podaną w podręczniku;	- wyjaśnić, czym jest szlachecko-rycerski kontrakt płci; - zacytować zdanie wyjaśniające relacje damy i rycerza w polskiej kulturze;	- wyjaśnić pogląd autorki na Wokulskiego; - wskazać i interpretować poglądy autorki o powstańcach i partyzantach; - przedstawić swój stosunek do określenia „Sienkiewiczowskie harlequiny”; - opisać relacje między mężczyznami i kobietami w tradycyjnej polskiej kulturze;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	- nazwać cechy i zachowania kobiety będące odpowiedzią na męską adorację;		- podać elementy etosu rycerskiego zawarte w napisie na murach Stoczni Gdańskiej; - omówić elementy kultury patriarchalnej w Panu Tadeuszu i powieściach Sienkiewicza;	- przedstawić sytuację współczesnej kobiety w Polsce, odwołując się do argumentacji feministycznej; - opisać zmiany zachodzące w relacjach między rycerzem a damą, wykorzystując różne przykłady tekstów kultury;
21. Prawdziwy koniec XIX wieku. Wędrowka po motywach i tematach pozytywizmu	- dokonać podsumowania dość powierzchownie, zna podstawowe problemy, zagadnienia; - potrafi połączyć twórców z ich utworami;	- dokonać podsumowania epoki; - wskazać dość ogólnie jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- poprawnie dokonać podsumowania epoki; - przedstawić wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne;	- samodzielnie dokonać podsumowania epoki; - interesująco przedstawić jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; - odnieść się do różnych tekstów kultury, własnych lektur, doświadczeń i przemysłów;

Modernizm

1. Młoda Polska – początki modernizmu	- określić czas trwania epoki w Polsce i Europie; – objaśnić trzy nazwy epoki; – omówić sytuację społeczno-polityczną w Polsce i w Europie na przełomie XIX i XX w. oraz określić jej wpływ na rozwój kultury;	- scharakteryzować Młodą Polskę jako epokę kryzysu wartości; – wskazać w dziele plastycznym elementy charakterystyczne dla sztuki secesyjnej;	– wymienić najważniejsze czasopisma Młodej Polski; – objaśnić, na czym polega różnica między wąskim a szerokim znaczeniem terminu <i>modernizm</i>	- wymienić i krótko omówić osiągnięcia Młodej Polski w literaturze i w innych dziedzinach sztuki;
2. <i>Szczęście wielkiej energii...</i> Filozofia modernizmu	- określić temat omawianego fragmentu tekstu filozoficznego;	- opisać sposób przedstawienia Nietzschego w dziele malarskim;	– objaśnić, na czym polega przewartościowanie tradycyjnych wartości w filozofii Nietzschego	– porównać filozofię pozytywizmu i modernizmu

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– omówić i porównać zasady moralne obowiązujące panów i niewolników	– wymienić nazwiska najważniejszych filozofów modernizmu oraz określić ich poglądy		
3. Bohaterowie prozy realistycznej w poszukiwaniu wartości – „Zbrodnia i kara” Dostojewskiego	– odtworzyć losy Raskolnikowa przedstawione w powieści; – przedstawić główne tezy artykułu Raskolnikowa; – scharakteryzować pierwszoplanowych bohaterów powieści oraz streścić najważniejsze wątki	– zaprezentować światopogląd wybranych bohaterów powieści (Łużyna i Lebieziatnikowa) oraz porównać go ze światopoglądem głównego bohatera	– porównać tezy artykułu Raskolnikowa z refleksją filozoficzną Nietzschego	– Definicje: nihilizm naturalizm etyczny immoralizm (amoralizm) inteligencja
4. Poznanie człowieka w prozie realizmu – portrety psychologiczne bohaterów literackich, jednostka wobec społeczeństwa nowoczesnego	– nakreślenie portretu psychologicznego Raskolnikowa: wskazać różnorodne motywy, które doprowadziły Raskolnikowa do morderstwa; – objaśnić, na czym polega podobieństwo zbrodni do choroby;	– przedstawić wpływ dokonanej zbrodni na psychikę bohatera zinterpretować tytuł powieści, odwołując się do zaprezentowanej w niej koncepcji człowieka	– scharakteryzować bohatera jako człowieka rozumu i człowieka emocji	– porównać kreację Raskolnikowa i Makbeta;
5. Czymże ja bym była bez Boga? Sonia Marmieladowa – grzesznica i święta	– odtworzyć losy Soni przedstawione w powieści oraz zaprezentować jej portret psychologiczny; – scharakteryzować relacje łączące Sonię i Raskolnikowa	porównać stosunek bohaterów do chrześcijaństwa i Boga, cierpienia, winy i kary; – wskazać rolę Soni w odrodzeniu moralnym Raskolnikowa	– wykorzystać kontekst biblijny (postać Marii Magdaleny) w interpretacji powieściowego wizerunku Soni;	określić związek ewangelicznej opowieści o wskrzeszeniu Łazarza z losami bohaterów powieści;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
6.Poetyka powieści polifonicznej	Umiejętność czytania ze zrozumieniem wypowiedzi naukowej– odczytać sens zdań i akapitów; – sformułować argumenty na rzecz przedstawionej tezy; – hierarchizować i syntetyzować informacje;	wnioskować na podstawie zebranych informacji	porównać powieść homofoniczną i polifoniczną według podanych kryteriów, odwołując się do znajomości <i>Zbrodni i kary</i> ;	Określić cechy powieści polifonicznej
7.Co zostało nam, co wszystko wiemy... Dekadentyzm w poezji Młodej Polski	scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w wierszach; – wskazać postawy i przekonania odrzucone przez podmiot liryczny w wierszu Tetmajera;	objaśnić zakończenie utworu Tetmajera, odwołując się do idei dekadencjaldkich; – zaprezentować kreację śmierci w wierszu Brzozowskiego	wykorzystać konteksty filozoficzne (filozofia hinduska, schopenhaueryzm) do interpretacji utworów	porównać dwa poetyckie sposoby kreowania postawy dekadencjaldkiej w liryce młodopolskiej
8.Przejrzyste, zwiewne [...] błękitne zadumanie... Impresjonizm w malarstwie i w poezji	opisać pejzaż przedstawiony na obrazie Moneta <i>Impresja. Wschód słońca</i> oraz w wierszu Tetmajera; – wskazać w wierszu Tetmajera środki stylistyczne charakterystyczne dla impresjonizmu oraz określić ich funkcję;	scharakteryzować nastrój w utworze poetyckim; – odszukać w wierszu wyrażenia odwołujące się do różnych zmysłów	zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych	porównać sposoby kreowania pejzażu w dziele malarskim w tekście literackim; – wymienić nazwiska francuskich impresjonistów i omówić ich osiągnięcia

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

9. <i>Sztuka nie ma żadnego celu...</i> Młodopolska refleksja o sztuce	objaśnić tytuł eseju Przybyszewskiego; – określić relacje między sztuką a moralnością, rzeczywistością i absolutem;	przedstawić stosunek autora do sztuki popularnej; – scharakteryzować relacje między artystą a społeczeństwem	wskazać w tekście obecność różnych wzorców stylistycznych oraz objaśnić celowość ich wykorzystania w tekście	Definicje: manifest literacki „sztuka dla sztuki” filister
10. <i>Lubię, kiedy kobieta omdlewa w objęciu...</i> Młodopolska poezja miłosna	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszach; – opisać relacje między kobietą a mężczyzną przedstawione w utworze Tetmajera	porównać literackie i malarskie kreacje modernistycznych kobiet; – zinterpretować tytuł wiersza Świrszczyńskiej	wskazać środki stylistyczne służące opisaniu miłosnego aktu oraz określić ich funkcję w utworze Tetmajera;	porównać role przypisywane kobiecie i mężczyźnie w wierszach Tetmajera i Świrszczyńskiej
11. <i>Nade wszystko muzyki!</i> Muzyczność i nastrojowość poezji impresjonistycznej	opisać pejzaż tatrzański przedstawiony w wierszu; – scharakteryzować kreację podmiotu Lirycznego	wskazać efekty muzyczne i akustyczne w wierszu oraz określić ich funkcję	zbadać kształt wersyfikacyjny utworu oraz określić rolę wersyfikacji w budowaniu nastroju wiersza;	wskazać w tekście elementy obrazowania charakterystyczne dla techniki impresjonistycznej
12. <i>Wynaturzone okazy gatunku ludzkiego...</i> Obraz życia i pracy „wykluczonych” - :Ludzie bezdomni” Żeromskiego	streścić wątek Wiktora Judyma i jego rodziny; – wymienić grupy społeczne dotknięte nędzą przedstawione w powieści; – scharakteryzować warunki życia biedoty miejskiej i wiejskiej;	opisać stosunek warstw wyższych do ludzi biednych; – wskazać przyczyny degeneracji ludzi z nizin społecznych;	określić podobieństwa między literackim i malarskim przedstawieniem pejzażu miejskiego;	odszukać cechy obrazowania naturalistycznego w opisie dzielnic biedoty; – porównać styl opisu pracy wykonywanej przez Judymową i kowala ze stalowni;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
13. <i>Miłe, wykwintne, przyjemne sale [...] i mieszkanie [...] puste jak psiarnia.</i> Idea domu i bezdomności w powieści Żeromskiego	opisać mieszkania i domy przedstawione w powieści oraz określić ich funkcję w budowaniu kreacji bohaterów; – wskazać przyczyny bezdomności różnych bohaterów powieści, odwołując się do ich losów przedstawionych w utworze;	wskazać podstawowe cechy gatunkowe powieści modernistycznej	rozpoznać różne typy narracji w powieści	porównać dwa systemy wartości przedstawione w utworze: <i>ludzi bezdomnych</i> i <i>zadomowionych</i> powieść młodopolska narracja personalna mowa pozornie zależna epizod
14. Symbole wyborów moralnych bohaterów powieści Żeromskiego	– opisać dzieła sztuki przedstawione w pierwszym rozdziale powieści; – scharakteryzować postawy symbolizowane przez Wenus z Milo i rybaka	zinterpretować symbol rozdartej sosny w ostatnim rozdziale powieści; – porównać zachowanie Judyma przedstawione w pierwszym i ostatnim rozdziale powieści;	porównać wygląd rybaka z obrazu de Chavannesa i jego opis z powieści; – objaśnić, w jaki sposób Wenus z Milo i rybak wiążą się z problematyką społeczną i moralną poruszaną w utworze	określić istotę wyboru dokonywanego przez Judyma, odwołując się do kategorii tragizmu
15. <i>Ten dług przeklęty...</i> Sąd nad Tomaszem Judymem	zrekonstruować losy Tomasza Judyma; – omówić konflikt między Judymem a warszawskimi lekarzami (przywołać argumenty obu stron);	scharakteryzować system wartości Judyma; – zgromadzić argumenty na rzecz oskarżenia lub obrony Tomasza Judyma;	porównać losy Judyma i Korzeckiego	zabrać głos w klasowym sądzie nad Tomaszem Judymem

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– wskazać cechy romantyczne i pozytywistyczne w kreacji bohatera;			
16. <i>Rachuj no się, z łaski swej, ze słowami!</i> Agresja i przemoc w języku	– określić zakres zainteresowań pragmatyki językowej; – zaprezentować przyczyny sporu między Judymem a administratorem zakładu leczniczego w Cisach; – określić intencje wypowiedzi Judyma we fragmencie powieści	wypisać z tekstu obraźliwe określenia rozmówców użyte przez Judyma oraz wytłumaczyć, na czym polega ich obelżywy charakter; – objaśnić znaczenie frazeologizmu stanowiącego tytuł rozdziału powieści;	ocenić skuteczność działań językowych Judyma;	wymienić działania komunikacyjne, w jakich wyraża się agresja językowa; – rozpoznać ironię w wypowiedzi Krzywosąda i określić jej funkcję;
17. <i>Zatopion w szum, krzak dzikiej róży...</i> Symbolizm w poezji młodopolskiej	objaśnić mechanizm powstawania symbolu (relacje między dosłowną a niedosłowną płaszczyzną znaczeń); – opisać pejzaż tatrzański wykreowany w wierszu;	omówić funkcje personifikacji w konstruowaniu obrazów poetyckich (róży i limby); – zinterpretować symbole wykorzystane w sonetach, wskazując na ich wieloznaczność	– wskazać różnice między symbolem a alegorią; – porównać obrazy Tatr w utworach Tetmajera i Kasprowicza	wskazać kompozycyjne i stylistyczne nawiązania do założeń poetyki impresjonizmu w sonetach; – omówić sposób realizacji formy gatunkowej sonetu w cyklu Kasprowicza, odwołując się do tradycji gatunku;
18. <i>O szyby deszcz dzwoni...</i> Sposoby tworzenia nastroju w wierszu młodopolskim	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszu; – opisać obrazy poetyckie wykreowane w utworze	odszukać w refrenie synonimy i powtórzenia oraz określić ich funkcję; – odszukać symbole wykorzystane w utworze oraz odczytać wyrażane przez nie treści egzystencjalne;	zbadać budowę wersyfikacyjną wiersza; – omówić rolę refrenu w budowaniu nastroju oraz wyrażaniu treści egzystencjalnych	wskazać motyw powtarzający się we wszystkich zwrotkach utworu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

		– wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego;		
19. <i>Chłop potęgą jest i basta...</i> Obraz wsi polskiej w <i>Weselu</i> St. Wyspiańskiego	objaśnić genezę dramatu; – wymienić i scharakteryzować bohaterów dramatu pochodzących z warstwy chłopskiej; – omówić chłopską hierarchię wartości; – opisać stosunek chłopów do inteligencji, szlachty i Żydów;	wskazać przykłady kolokwializacji i dialektyzacji w dramacie na różnych poziomach języka;	odszukać w tekście odwołania do mitu piastowskiego i kościuszkowskiego oraz określić funkcje tych odwołań;	wykorzystać kontekst historyczny (rabacja galicyjska) do interpretacji obrazu warstwy chłopskiej w utworze; – wskazać pierwowzory głównych chłopskich bohaterów <i>Wesela</i> ;
20. Obraz polskiej inteligencji w dramacie Wyspiańskiego i w filmie Wajdy	wymienić i scharakteryzować bohaterów dramatu pochodzących z inteligencji; – opisać stosunek inteligencji do chłopów oraz jej wyobrażenia na temat polskiej wsi, odwołując się do wypowiedzi bohaterów i scen filmowych; – opisać przyczyny niemożności porozumienia się obu warstw społecznych przedstawionych w dramacie;	wskazać błędy popełnione przez Gospodarza jako przywódcę zbiorowości	wskazać pierwowzory głównych inteligentnych bohaterów <i>Wesela</i> ; – przedstawić młodopolską koncepcję sztuki i artysty na podstawie wypowiedzi bohaterów dramatu;	omówić sposób przedstawienia słabości polskich elit w filmie Wajdy;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
	– określić okoliczności spotkania Pankracego i Męża – określić okoliczności, w jakich Henryk znalazł się w obozie rewolucjonistów; – scharakteryzować Pankracego jako przywódcę rewolucjonistów; – opisać wzajemne relacje między Pankracym a ludem; – omówić dążenia rewolucjonistów i ich system wartości;			
21. <i>Co się komu w duszy gra... Wesele</i> jako dramat symboliczny	– omówić problemy moralne, egzystencjalne i psychologiczne bohaterów dramatu wyobrażone w postaciach Widma, Stańczyka, Rycerza, Hetmana i Upiora; – wskazać różnice między Wernyhory a pozostałymi postaciami fantastycznymi;	– opisać i zinterpretować zachowanie weselników w scenie chocholego tańca; – odczytać znaczenie symbolicznych rekwizytów pojawiających się w dramacie;	– wskazać nawiązania do obrazu Malczewskiego w dramacie; – porównać kreację Wernyhory w dramacie Wyspiańskiego i w filmie Wajdy; – zanalizować didaskalia do I aktu <i>Wesela</i> jako zapowiedź problematyki poruszanej w utworze	– określić zbiorowe nadzieje Polaków personifikowane przez postać Wernyhory; – omówić źródła inspiracji kulturowych wykorzystanych w kreacji postaci fantastycznych
22. <i>Pańskiego gniewu dzień</i> . Ekspresjonizm w poezji i malarstwie	scharakteryzować kreację podmiotu	– opisać nastrój w utworze; – rozpoznać najważniejsze środki stylistyczne	– zaprezentować wizerunek Ewy w hymnie,	zastosować w opisie dzieła sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
modernizmu	lirycznego i adresata w hymnie; – przedstawić zdarzenia opisane w utworze zaprezentować i porównać wizerunki- Boga-ojca i syna-Chrystusa wykreowane w hymnie; – scharakteryzować stosunek podmiotu lirycznego do Boga-ojca; – wykorzystać kontekst biblijny (apokalipsa) do interpretacji utworu	zastosowane w hymnie oraz określić ich funkcje; – opisać postać i pejzaż przedstawione na obrazie, wskazując na ich deformację; – nazwać uczucia wyrażane przez przedstawioną postać oraz poprzez kreację pejzażu;	wskazując na funkcję aluzji kulturowych w tej kreacji; – omówić sposób realizacji formy gatunkowej hymnu w utworze Kasprowicza odwołując się do tradycji gatunku;	plastycznych; – opisać kolorystykę obrazu i objaśnić jej znaczenie symboliczne; – porównać literacką i malarską realizację techniki ekspresjonistycznej;
23. Wł. Reymont – „Chłopi”	– scharakteryzować głównych bohaterów powieści oraz streścić najważniejsze wątki utworu; – opisać czas i miejsce akcji powieści; – scharakteryzować narrację zastosowaną w utworze	rozpoznać w powieści fragmenty charakterystyczne dla konwencji impresjonistycznej, realistycznej i naturalistycznej	objaśnić, w czym wyraża się mityczność świata wykreowanego w powieści;	– wskazać we fragmentach utworu środki stylistyczne charakterystyczne dla różnych modernistycznych kierunków artystycznych oraz określić ich funkcje;
24. Scharakteryzowanie modelu miłości i małżeństwa w powieści	– określić relacje rodzinne wiążące główne postaci utworu; – wymienić wydarzenia w I tomie powieści	scharakteryzować relacje między mężczyznami a kobietami w społeczności chłopskiej, odwołując się do kreacji	wskazać prawa natury oraz zasady narzucone przez kulturę i religię regulujące życie emocjonalne bohaterów;	– sformułować zarzuty stawiane Jagnie przez gromadę oraz określić przyczyny klęski bohaterki;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	motywowane pożądaniem płciowym bohaterów;	wybranych bohaterów utworu;		
25. <i>Jak dwa psy wściekłe...</i> <i>Zło w Chłopach</i>	– omówić konflikty między bohaterami powieści, wskazując na przyczyny ich sporów; – odtworzyć hierarchię panującą w lipieckiej gromadzie;	określić wpływ warunków życia bohaterów powieści na ich zachowanie; – wskazać najważniejszą wartość w życiu chłopów (ziemia) oraz wyjaśnić jej wpływ na działania i emocje bohaterów;	opisać relacje między rodzicami a dziećmi zaprezentowane w powieści; – scharakteryzować zasady etyczne, jakimi kierują się mieszkańcy Lipiec;	porównać sposób przedstawienia konfliktu pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> i w <i>Chłopach</i>
26. <i>Kiej somsiad z somsiadem się zejdzie...</i> Dialektyzacja w literaturze	wskazać przykłady dialektyzmów w powieści Reymonta na poziomie fonetycznym, fleksyjnym, słowotwórczym, leksykalnym i frazeologicznym; – wymienić najważniejsze dialekty, świadczące o zróżnicowaniu terytorialnym współczesnej polszczyzny;	scharakteryzować chłopską refleksję na temat ludzkiego losu i kondycji człowieka; – porównać światopogląd społeczności wiejskiej w <i>Chłopach</i> i we fragmencie <i>Konopielki</i>	odszukać w tekście nawiązanie do <i>Księgi Koheleka</i> oraz objaśnić jego funkcję;	udowodnić, iż Reymont odwołuje się w powieści do różnych wzorców stylistycznych oraz objaśnić funkcję tego zabiegu; – porównać zabiegi stylizacyjne w <i>Chłopach</i> i we fragmencie <i>Konopielki</i> ;
27. <i>Za świata szła noc, rozpacz i śmierć...</i> Powstanie styczniowe w twórczości Stefana	– przedstawić losy Szymona Winrycha i omówić kreację bohatera;	– odczytać metaforyczne znaczenie tytułu opowiadania;	– objaśnić, na czym polega połączenie w tekście środków wyrazu typowych	– objaśnić, na czym polega połączenie w tekście środków wyrazu typowych dla różnych kierunków artystycznych oraz określić funkcję tego zabiegu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

Żeromskiego	– porównać literacki wizerunek powstańca z kreacją bohatera na obrazie Grottgera, wskazując na deheroizację postaci w opowiadaniu;	– sformułować refleksję o przyczynach upadku powstania wpisaną w tekst Żeromskiego;	dla różnych kierunków artystycznych oraz określić funkcję tego zabiegu;	definicja deheroizacji
28. <i>Polski my naród...</i> Różne ujęcia sprawy narodowej - M. Konopnicka <i>Rota</i>	scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w utworze Konopnickiej; – wykorzystać kontekst historyczny (germanizacja) do interpretacji <i>Roty</i> ;	opisać Polaków i Niemców przedstawionych w utworze, wskazując na kontrast w wartościowaniu obu narodowości; – zrekonstruować program narodowy zawarty w <i>Rocie</i> ;	odszukać w tekście Konopnickiej aluzję literacką do <i>Wesela</i> oraz wskazać jej funkcję;	objaśnić genezę listu polskich biskupów do biskupów niemieckich; – porównać sposób postrzegania stosunków polsko-niemieckich w <i>Rocie</i> i <i>Orędziu biskupów polskich...</i> ;
29. Przedstawienie konfliktu między naturą a cywilizacją w opowiadaniu Conrada – „Jądro ciemności”	scharakteryzować Marlowa i Kurtza oraz zrekonstruować ich losy; – omówić stosunek Europejczyków do rdzennych mieszkańców Afryki; ;	wskazać cechy immoralizmu w postawie Kurtza oraz określić konsekwencje stanowiska etycznego przyjętego przez bohatera; – odczytać metaforyczne znaczenie tytułu opowiadania	– wykorzystać kontekst filozoficzny (idea nadczłowieka Nietzschego) do interpretacji utworu;	objaśnić celowość zabiegów kompozycyjnych i narracyjnych zastosowanych w opowiadaniu; – porównać obraz natury w <i>Chłopach</i> i <i>Jądrze ciemności</i>
30. Wędrówka przez symbole i motywy – modernizm jako czas przełomu	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i toposy literatury modernistycznej;	przedstawić stosunek modernizmu do wartości romantycznych i romantycznej estetyki;	sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury modernizmu	objaśnić, na czym polegało nowatorstwo literatury modernistycznej;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich; – wymienić oraz omówić najważniejsze prądy artystyczne w literaturze i sztuce modernizmu	– scharakteryzować modernistyczne postawy, odwołując się do dzieł literackich epoki;		
Dwudziestolecie międzywojenne				
1.Dwudziestolecie międzywojenne – kryzys i schyłek nowoczesności	- podać daty wiążące się z dwudziestoleciem międzywojennym w Europie i w Polsce;	-podać cechy dwudziestolecia międzywojennego jako epoki; -określić sytuację polityczną Europy po I wojnie światowej;	- przedstawić zmiany w sferze sztuki; - wyjaśnić podstawowe pojęcia;	- przedstawić sferę ideową epoki; - wyjaśnić, na czym polegał kryzys, który dotknął Europę; - czytać i objaśniać obrazy dwudziestolecia międzywojennego;
2.Zmierzch Zachodu. Historiozofia kryzysu nowoczesności	-wskazać określenie, którym Spengler nazywa ostatnie stadium kultury zachodniej; -przedstawić, jak Spengler postrzega rolę Rzymu w historii Europy; -wymienić oznaki kryzysu kultury europejskiej według Spenglera;	-określić cechy antyku greckiego i rzymskiego według Spenglera; -scharakteryzować współczesne miasto;	-wyjaśnić rozróżnienie między kulturą a cywilizacją; -określić relację między kulturą a cywilizacją; - przedstawić, jak Spengler postrzega metropolie i skutek ich istnienia dla cywilizacji;	-wyjaśnić, jak Spengler postrzega historiozoficzną prawidłowość w upadku Rzymu; - wyjaśnić pojęcie nowego naturalizmu i porównać z poglądami Sokratesa i Rousseau; - zredagować tekst dotyczący rzeczywistości społecznej początków XXI w. w kontekście myśli Spenglera;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
3.. <i>Kto odczaruje nas?</i> Fascynacja miasteczkiem w twórczości Chagalla i Tuwima	-zapisać swobodne impresje na temat obrazu i nastroju obrazu Chagalla; -wyodrębnić trzy plany kompozycji obrazu; -wymienić postaci z drugiego planu na obrazie; -określić nadawcę i odbiorcę w wierszu Tuwima; -określić nastrój wiersza; -określić, za czym wyraził tęsknotę Słonimski w swoim wierszu;	-przypomnieć symbolikę wskazanych obiektów i kolorów; -określić rolę postaci z drugiego planu; -wskazać elementy fantastyki z trzeciego planu; - wskazać elementy krajobrazu prowincji na obrazie; -przedstawić, czego dotyczyła „rozmowa smutnie nieskończona”; -wskazać podobieństwa między wierszem Słonimskiego i obrazem Ja i miasteczko;	- wyjaśnić sens elementów obrazu i odnieść się do biografii autora; - określić związek istniejący między drugim i trzecim planem obrazu; -odtworzyć historię związku bohaterów liryku; - przedstawić symbolikę domu w wierszu; -określić nastrój wiersza Słonimskiego i porównać go z wierszem Tuwima;	-zapropionować własną interpretację obrazu; -ocenić zasadność słów o Chagallu jako „poecie pędzla”; -porównać dwa obrazy Chagalla; -przedstawić własną interpretację utworu i wyjaśnić metaforykę tytułu; -omówić motyw prowincji w różnych tekstach kultury; -porównać tematykę i nastrój obu utworów; -porównać uczucia i obrazy światów, do których tęsknią poeci: Słonimski i Słowacki;
4. <i>Najistotniejszy, najzdrowszy, najtęższy obraz przedwiośnia...</i> Inicjacje Cezarego Baryki	-przedstawić genezę utworu; -określić, kim jest Laura Kościeniecka; -przedstawić zachowanie Cezarego wobec Karoliny Szarłatowiczówny i Wandzi Orszeńskiej;	-przedstawić cechy dzieciństwa Cezarego; - przedstawić związek Cezarego z matką; -przedstawić portret psychologiczny i światopoglądowy Laury; -ocenić zachowanie Cezarego wobec bohaterek;	-omówić wpływ rewolucji na młodego Barykę; -wskazać cechy wychowania Cezarego przez matkę; -omówić inicjację miłosną bohatera; - wyjaśnić powody zachowania Cezarego wobec kobiet;	-wskazać, które postaci pełnią wobec Cezarego funkcję ojca i jakie reprezentują wartości; -wskazać konsekwencje owej inicjacji; -porównać sytuację, w których Cezary użył szpicruty, aby uderzyć człowieka; - ocenić postawę Cezarego wobec kobiet; -ocenić postawę kobiety wyzwolonej; - porównać proces dojrzewania

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

			- przedstawić biografię Cezarego w świetle pierwotnego motywu powieści;	bohaterów: Kordiana i Cezarego; - zredagować tekst ukazujący losy Cezarego Baryki jako uniwersalny obraz dojrzewania człowieka;
5. <i>Krew płynęła [...] jako rzeka wieloramienna...</i> Rewolucja i jej skutki	-przedstawić pierwsze odczuwalne dla ludzi skutki rewolucji; -przedstawić, kto tworzy rewolucję; -przedstawić przyczyny irytacji nowych bibliotekarzy;	-przedstawić, jak działa wymiar sprawiedliwości i jaką rolę odgrywają publiczne egzekucje; -wskazać związek między wiekiem człowieka a stopniem jego akceptacji rozwiązań rewolucyjnych;	-omówić psychologiczne skutki terroru; - przedstawić, kogo i dlaczego przekonuje Cezary w swoim monologu; -opisać emocje związane z czynem rewolucyjnym; - przedstawić obraz rewolucji w powieści;	-wskazać uzasadnienia dla rewolucji; -wyjaśnić rolę patosu i odwołań biblijnych; -wyjaśnić przyczynę masowych rzezi ludności cywilnej; -ocenić skutki rewolucji; -ocenić, co jest lepsze: rewolucja czy reformy; -zinterpretować przedstawiony fragment jako parabolę;
6. <i>Polsce trzeba na gwałt wielkiej idei!</i> Projekty odrodzonego państwa	-opisać szklane domy z opowieści Seweryna Baryki;	-wyjaśnić, dlaczego szklane domy są utopią; -zrekonstruować program Gajowca i wskazać zastrzeżenia Cezarego do tego programu;	-wyjaśnić funkcję stylizacji w opowieści Seweryna Baryki; - uzasadnić, dlaczego Cezary nie może zaakceptować poglądów polskich komunistów; - wskazać, co łączy, a co dzieli poglądy Seweryna Baryki i Szymona Gajowca;	-określić funkcję opowieści o szklanych domach w powieści; - zrekonstruować program społecznohistoryczny komunistów; - wyjaśnić ideowy wybór Cezarego; -ocenić program Gajowca i komunistów; - porównać utopię z różnymi utworami literackimi;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
7. <i>Wszystko tu było na swoim miejscu...</i> Żeromski wobec narodowych mitów	-przedstawić sposób życia w ziemiańskim dworze w Nawłoci;	-zestawić obraz Nawłoci z mitem szlacheckiego gniazda; -przedstawić, co wydaje się Cezaremu pociągające w życiu Nawłoci;	- opisać świat wartości prowincji ziemiańskiej; - określić, dlaczego ten świat wydaje się Cezaremu nietrwały; - porównać życie dworów ziemiańskich w <i>Panu Tadeuszu</i> i <i>Przedwiośnie</i> ;	-zanalizować środki satyryczne użyte do sportretowania środowiska Nawłoci; -wyjaśnić niechętny stosunek Baryki do mitu Kresów; - ocenić i przedstawić mit Kresów Wschodnich;
8. <i>Jeszcze nie widział w swym życiu takiego zjawiska jak ten entuzjizm Polaków...</i> Powieść Żeromskiego w ekranizacji Filipa Bajona	-przedstawić zachowanie Polaków na granicy sowiecko-polskiej; - wynotować ważniejsze różnice między fabułą powieści a filmem; -przedstawić te różnice; -określić, jaki strój miał Cezary w ostatniej scenie powieści i filmu;	-przedstawić motywację Cezarego do udziału w wojnie polsko-bolszewickiej; - przypomnieć ostatnią rozmowę Cezarego z Laurą; -przedstawić swoje stanowisko dotyczące powieści i filmu;	-wyjaśnić przyczyny udziału Cezarego w manifestacji; -porównać literacki i filmowy obraz Polaków; -ocenić postaci ideowców kreowane przez aktorów; - ocenić rolę zmiany kostiumu bohatera w filmie; - ocenić sens zakończenia	-wskazać motywy Cezarego przy wyborach ideowych i znaleźć ich uzasadnienie w filmie; -wskazać etapy dojrzewania Cezarego i ocenić grę aktora w tej roli; -określić motywację reżysera związaną z wątkiem miłości do Aidy; -porównać literackie i filmowe kreacje bohaterów
9. <i>A wiosną – niechaj wiosnę, nie Polskę zobaczę...</i> Poeci Skamandra wobec historii	-przedstawić narodziny i program Skamandra; -określić nadawcę i odbiorcę tekstu; -wskazać podmiot liryczny w wierszu <i>Herostrates</i> ;	-przedstawić stosunek „ja” mówiącego do adresata; -wskazać elementy współczesności w wierszu i określić ich funkcję; -określić, czego domaga się podmiot mówiący;	-nazwać i omówić wartości istotne dla osoby mówiącej; - wskazać środki stylistyczne służące oddaniu emocji; -określić, na czym polega prowokacja poety wobec tradycji romantycznej;	-wyjaśnić, w jaki sposób poeta tworzy dynamizm przedstawienia; -wykazać związek postawy mówiącego z myślą Spenglera; -przedstawić program pozytywny poety; - wyjaśnić, na czym polega i czemu służy ambiwalentna postawa wobec tradycji; -

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

			- porównać postawy wobec świata w utworze Tetmajera i w wierszu <i>Do krytyków</i> ; - przedstawić witalizm w utworach <i>Do krytyków</i> i <i>Herostrates</i> ;	zredagować tekst na temat dialogu z tradycją kultury; - przedstawić role tradycji narodowej w refleksji patriotycznej, odwołując się do Wesela i Herostratesa;
10. Trzeba kochać po majowemu... Kult życia w poezji Juliana Tuwima	-określić stosunek nadawcy do adresata utworu; -wskazać anafory; -wskazać sformułowania związane z pojęciami obfitości, wielkości, płodności; -wskazać w świecie przedstawionym utworu elementy należące do sfery „rzeczy” i języka; -wskazać metafory odnoszące się do rekwizytów codzienności; -określić, do kogo zwraca się podmiot mówiący; -wskazać elementy stylizacji potocznej;	-określić funkcję anafory; -określić funkcję wskazanych określić; -określić, w jakiej roli występuje podmiot mówiący; -wyjaśnić sens apelu podmiotu mówiącego; - określić funkcję stylizacji potocznej; -wskazać kontrast semantyczny w wymienionych wersach; -przedstawić różne sposoby ukazywania miłości w poezji;	-wskazać elementy stylizacji potocznej; -określić rolę metaforyki w wierszu; -podać sens przedstawienia wiosny i przyrody w wierszu; - omówić kompozycję wiersza; -wyjaśnić sens kontrastu; - zaprezentować Tuwima jako poetę codzienności;	-przedstawić związek stylizacji potocznej z wymową wiersza; -zinterpretować wiersz; -wyjaśnić, w jaki sposób poeta odwołuje się do idei witalizmu; - sformułować refleksję o miłości i ocenić wizję Tuwima; -porównać stosunek bohaterów literackich do przyrody w <i>Cierpieniach młodego Wertera</i> i <i>Przemianach</i> ; -określić, co łączy <i>Przemiany</i> z rytuałem magicznym;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

				- przedstawić koncepcję witalizmu i biologizmu w poezji Tuwima;
11. <i>Coraz mniej sukienek...</i> Przemiany społeczne i obyczajowe w dwudziestoleciu międzywojennym	-wymienić przejawy kryzysu obyczajowości w okresie międzywojennym; -wskazać idee zachodnich reformatorów społecznych, które zyskały popularność w Polsce dwudziestolecia międzywojennego; -wskazać neologizmy;	-wskazać elementy zmieniającej się obyczajowości międzywojennej; -określić sposób powstania wskazanych neologizmów;	-określić zastrzeżenia Kościoła wobec nowych zjawisk; -przedstawić mechanizm ewolucji zmian obyczajowych i społecznych;	-przedstawić sposób postrzegania kobiet przez konserwatystów; -przedstawić hasłem i idee polskiej liberalnej inteligencji; -przedstawić poglądy konserwatystów na temat rewolucji obyczajowej, uwzględniając antysemityzm i autorytaryzm; -przedstawić swój sąd na temat stanowisk opisanych w artykule, uzasadniając swe zdanie;
12. <i>Jak paryska Nike z Samotraki...</i> Poetki dwudziestolecia międzywojennego o miłości	-określić wspólny temat wskazanych wierszy; -wskazać paradoksy; -wskazać bohaterów lirycznych <i>Błękitnej chwili</i> ; -opisać przyrodę otaczającą bohaterów wiersza; -wskazać elementy	-przedstawić, jak poetka wyraża emocje w wierszach; -określić sens paradoksów; -określić, czemu służy nakładanie się elementów fantastycznych na realistyczne; - wskazać opozycje czasowe w utworze;	-omówić kreacje bohaterek wierszy; - scharakteryzować bohaterkę wiersza <i>La précieuse</i> ; -określić tonację nastrojową utworu; -określić rolę kontrastów w tworzeniu nastroju wiersza;	-przedstawić, jak uwidocznia się „płeć kulturowa” w wierszach Pawlikowskiej; - określić charakter poezji Pawlikowskiej; -wskazać tezę interpretacyjną wiersza i uzasadnić swój wybór; -wskazać elementy tradycji młodopolskiej i poetyki skamandrytów;
13. <i>Jest się takim, jak miejsce, w którym się jest...</i> Dyskusja z	-przedstawić genezę powieści; -opisać uczucia Zenona wobec ojca;	- wyjaśnić przyczyny stosunku Zenona do ojca;	-porównać zamierzenia bohatera z ich realizacją;	-wyjaśnić mechanizmy postępowania Zenona wobec Elżbiety w odniesieniu do

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
determinizmem w <i>Granicy</i>	-przedstawić młodość Elżbiety Bieckiej; -opisać uczucia bohaterki; -przedstawić dzieje Justyny Bogutówny;	- wyjaśnić, dlaczego Zenon nawiązał i kontynuował romans z Justyną; - określić, jaki wpływ na Elżbietę ma nieobecność matki;	-dokonać charakterystyki wewnętrznej Elżbiety;	- determinizmu biologiczno-środowiskowego; - podać przyczyny porzucenia synka przez Elżbietę; -zanalizować wpływ uwarunkowań środowiskowych na Zenona, Elżbietę Justynę; -zredagować tekst, w którym udowodni, że dzieci odtwarzają schematy postępowania swoich rodziców;
14. <i>Jakaś granica, za którą nie wolno przejść...</i> Problematyka moralna <i>Granicy</i>	-wymienić ważne wydarzenia z życia Zenona i zaznaczyć je na osi czasu;	-wskazać moment, w którym sprawy zawodowe Zenona przecięły się z życiem prywatnym; - przedstawić reakcję Zenona na wiadomość od Justyny; -wypełnić tabelę dotyczącą Zenona;	-omówić przemyślenia bohatera we wskazanym fragmencie; -porównać zachowania Zenona we wskazanych sytuacjach życiowych; - przedstawić zachowania bohatera względem żony i kochanki; -określić, w jakim stopniu bohater jest odpowiedzialny za rozkaz strzelania do robotników;	-wyjaśnić, na czym polega przesunięcie granicy moralnej w świadomości Ziembiewicza; - wyjaśnić powody zachowania bohatera; - zinterpretować wskazane słowa bohatera i wyjaśnić słowo <i>granica</i>; -wyjaśnić, jaką granicę przekroczył Zenon; - wyjaśnić symboliczny sens wskazanej sceny; - zredagować tekst dotyczący zagadnień absolutności i względności normy etycznej;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
15. <i>Sufit, który dla innych był podłogą...</i> Problematyka społeczna w <i>Granicy</i>	-wskazać postać narratora; -określić przyczyny wykluczenia społecznego bohaterów;	-wskazać zwroty świadczące o emocjonalnym stosunku narratora do omawianych spraw; -określić, na czym polega społeczne wykluczenie Głębskich; -omówić ewolucję poglądów społecznych Zenona;	-wskazać odpowiedzialność Łucji Posztraskiej za sytuację, w której się znalazła; -porównać salon Kolichowskiej z mieszkaniem Głębskich; - wypełnić tabelę ilustrującą hierarchię społeczną;	-wyjaśnić metaforyczny sens wskazanego zdania; - ocenić wykluczonych bohaterów powieści; -rozstrzygnąć, czy Kolichowska jest filantropką, uzasadniając swoją opinię; -scharakteryzować <i>Granice</i> jako powieść społeczną;
16. <i>Kładka przez ową przepaść...</i> Starość i śmierć w literaturze międzywojnia	-powiedzieć, co łączy bohaterki powieści; -wskazać porównanie zawarte w wierszu i określić jego sens; -zredagować tekst dotyczący zachowań w obliczu śmierci;	-przedstawić treść refleksji egzystencjalnej Adamowej Ostrzeńskiej; -opisać relacje między Cecylią Kolichowską a jej synem; -nazwać uczucia ukazane w wierszu i określić jego nastrój; -opisać starość z perspektywy bohaterek <i>Granicy</i> ;	-wyjaśnić sens wskazanej metafory; - wyjaśnić znaczenie rozmowy matki z synem; -określić sens metaforycznego przedstawienia też; -porównać punkty widzenia bohaterek dotyczące ich życia;	-wyjaśnić sens gestu Bogumiła; -porównać sposób odchodzenia obu kobiet; -ocenić zachowanie Bogumiła i Karola w momencie gaśnięcia obu kobiet; - przedstawić wizerunek starości ukazany w wierszu; - porównać literackie obrazy śmierci;
17. <i>I stały się maliny narzędziem pieszczoty...</i> Miłość w wierszach Leśmiana	-określić, z jakiej perspektywy bohaterowie postrzegają przyrodę; -przedstawić opowiedzianą w wierszu historię;	-określić rolę przyrody w utworze; -podać przykład podobnego tekstu kultury; -przedstawić obraz przyrody w utworze;	-określić związek między odbieraniem przyrody a miłosnym doświadczeniem; -określić, jak podmiot tworzy liryzm wypowiedzi; - wskazać wers, w którym poeta mówi o czasie ludzkiego istnienia;	-określić trwałość i ulotność zjawisk ukazanych w wierszu; -scharakteryzować miłość bohaterów; -ocenić uczucie postaci; -podać powód smutku, o którym jest mowa;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	-wskazać fragmenty opisujące nieszczęścia bohaterów; -przedstawić uczucie bohaterów;	- przedstawić prawdy o miłości zawarte w poznanych wierszach Leśmiana	-określić symboliczną wymowę obrazu natury;	- wyjaśnić sens myśli o szczęściu i ocenić tę refleksję, uzasadniając swoje zdanie; - porównać różne obrazy miłości w wierszach Leśmiana;
18. I czuję twe pocałunki i coraz bardziej umieram... Śmierć w poezji Leśmiana	-podzielić wiersz na części kompozycyjne; -wskazać wypowiedzi bohaterki wiersza i słowa podmiotu mówiącego; -opisać sytuację egzystencjalną przedstawioną w wierszu; -wymienić uczucia wyrażane przez osobę mówiącą;	-wskazać paradoksy; -określić funkcję powtórzeń;	- przedstawić symboliczną interpretację użytych w wierszu środków; -określić, jak poeta buduje liryzm utworu; -opisać nastrój wiersza;	-zinterpretować wiersz; -ocenić myśl poety na temat związku miłości i śmierci; -przedstawić myśl o śmierci zapisaną w wierszu <i>Dwoje ludzi</i> i określić jej charakter, uzasadniając swoje zdanie; -zredagować tekst rozwijający słowa z <i>Pieśni nad Pieśniami</i> w odniesieniu do wierszy Leśmiana;
19. Zabóstwo się cudacznie... Poetyckie (i nie tylko) sposoby poszerzania języka	-podać wyraz zbudowane z użyciem przedrostka i przyrostka; -wskazać wyrazy, które powstały wskutek odcięcia części wyrazu; -wypisać z wiersza <i>Ballada bezludna</i> neologizmy i opisać ich budowę słotwórczą; -wskazać w wierszu <i>Topielec</i>	-podać przykłady podstawowe do pochodnych; -podać przykłady innych wyrazów z rodzin, do których należą neologizmy Leśmiana; -wypełnić tabelę dotyczącą neologizmów; -określić, jaką część mowy reprezentuje najliczniejsza grupa neologizmów; -porównać liczebność kategorii części mowy	-utworzyć neologizmy; -podać przykłady wyrazów złożonych; -wskazać w wierszu neosemantyzmy i podać ich znaczenia; -podać znaczenia neologizmów z wiersza;	-podać współczesne wyrazy zapożyczone i wskazać źródło zapożyczenia; -przedstawić „wydarzenie” opisane w utworze;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	neologizmy i opisać ich budowę słowotwórczą;	reprezentowanych przez neologizmy w wierszach Leśmiana;	-wskazać w wierszu wyrazy utworzone za pomocą partykuły „nie” i podać ich znaczenie; -podać znaczenia neologizmów z wiersza; -podać wnioski na temat różnic w świecie przedstawionym obu wierszy;	
20. Ani słowa, ani jednego ludzkiego słowa... Intencja i etykieta językowa	-podać przykłady różnych intencji wypowiedzi w zależności od kontekstu; -sformułować (zgodnie z intencją) prośbę w sposób zgodny z etykietą językową, stosując różne wyrażenia grzecznościowe; -określić, czego we wskazanym fragmencie oczekują od matki syn i narzeczona;	-rozważyć przykład wyrażenia ironicznego; - określić ukryte w wypowiedziach Róży zamierzenie wobec syna i narzeczony; -przygotować odmowny e-mail skierowany do kolegi;	-stosować w wypowiedziach właściwą intencję; -zapropionować inny rodzaj reakcji bohatera na wypowiedzi matki; -opisać intencje zawarte w pytaniu syna; -wykazać, że wszystkie przytoczone wypowiedzi bohaterów odpowiadają etykietce językowej;	-stosować w praktyce zasady etykiety językowej; -wyjaśnić, na czym polega nieszczerłość wypowiedzi matki we wskazanym fragmencie; -określić intencje wypowiedzi syna;
21. Literackie kontynuacje w	-dokonać podsumowania dość powierzchownie, zna	-dokonać podsumowania epoki; -wskazać dość ogólnie jej najważniejsze przestanki	-poprawnie dokonać podsumowania epoki;	-samodzielnie dokonać podsumowania epoki;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

dwudziestolecie – problemy i tematy	podstawowe problemy, zagadnienia; -potrafi połączyć twórców z ich utworami.	ideowe i osiągnięcia artystyczne.	-przedstawić wyczerpująco jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne.	-interesująco przedstawić jej najważniejsze przesłanki ideowe i osiągnięcia artystyczne; -odnieść się do różnych tekstów kultury, własnych lektur, doświadczeń i przemysłów.
22.Dwudziestolecie międzywojenne – czas awangardy	– scharakteryzować nowy porządek polityczny w Europie po zakończeniu I wojny światowej; – wymienić najważniejsze osiągnięcia w dziedzinie techniki i gospodarki w I połowie XX wieku	– objaśnić, na czym polega masowy charakter kultury dwudziestolecia międzywojennego	– objaśnić, na czym polega i z czego wynika niejednoznaczność stosunku do miasta w kulturze I połowy XX wieku	– wskazać dwa przeciwstawne nurty w sztuce początków epoki ponowoczesnej (nurt fascynacji cywilizacją industrialną i nurt eskapistyczny) oraz określić różnice między nimi;
23.Psychoanaliza – filozofia podświadomości	– scharakteryzować relacje między trzema sferami ludzkiej psychiki; – przedstawić najważniejsze twierdzenia psychoanalizy w zakresie psychologii i antropologii;	– omówić Freudowską koncepcję kultury;	– wskazać wpływ koncepcji Freuda na rozwój niektórych kierunków w sztuce I połowy XX wieku (ekspresjonizm, abstrakcjonizm, surrealizm);	– zinterpretować dzieło plastyczne, odwołując się do kategorii pojęciowych charakterystycznych dla psychoanalizy;
24.Witkacy i Picasso – przedstawiciele awangardy w malarstwie wieku XX	– opisać rzeczywistość przedstawioną na obrazach; – określić, na czym polega i czemu służy deformacja rzeczywistości w analizowanych dziełach plastycznych; – wskazać charakterystyczne cechy	– wykorzystać kontekst kulturowy (tradycja hagiograficzna) i polityczny (wojna domowa w Hiszpanii) do interpretacji dzieł;	– zastosować w opisie dzieł sztuki terminologię charakterystyczną dla sztuk plastycznych; – zaprezentować sylwetkę Witkacego jako pisarza, malarza i teoretyka sztuki	– przedstawić najważniejsze założenia teorii Czystej Formy; – wymienić i scharakteryzować kierunki w muzyce w I połowie XX wieku

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	awangardowych kierunków artystycznych w omawianych dziełach;			
25. Awangarda w poezji polskiej	– objaśnić znaczenie pojęcia awangarda; – scharakteryzować kreacje podmiotu lirycznego i adresata w wierszach; – omówić budowę wersyfikacyjną utworów; – scharakteryzować sposoby kreacji pejzażu w wierszach; – dostrzec elementy obrazowania impresjonistycznego w utworze Tetmajera;	– objaśnić, na czym polega tradycyjność metaforyki Tetmajera i nowatorstwo metaforyki Przybosa; – scharakteryzować emocje podmiotu lirycznego	– omówić założenia polskiej awangardy poetyckiej w zakresie języka i tematyki utworów;	– wymienić polskie ruchy awangardowe i określić różnice między nimi; – wskazać realizację postulatów Awangardy Krakowskiej w wierszu Przybosa;
26. <i>I siedziałem w nierealnym nonsensie jak we śnie...</i> Groteska w powieści	– wskazać czas i miejsca akcji utworu; – zaprezentować Józia jako głównego bohatera powieści oraz przedstawić jego relacje z profesorem Pimką; – rozpoznać groteskę w konstrukcji postaci i motywacji zdarzeń;	– wskazać cel groteskowej deformacji rzeczywistości w powieści Gombrowicza	– objaśnić znaczenie tytułu powieści; – dostrzec synkretizm gatunkowy i estetyczny dzieła;	– porównać utwór Gombrowicza z modelem tradycyjnej powieści realistycznej;
27. <i>Pupa – tydka – gęba.</i> Opowieść o człowieku w metaforach ciała	– scharakteryzować trzy środowiska	– odczytać metaforykę części ciała zastosowaną przez Gombrowicza,	– dostrzec podobieństwa w postrzeganiu świata w <i>Ferdydurke</i> i <i>Granicy</i>;	– wykorzystać kontekst filozoficzny (teoria Freuda) do interpretacji utworu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	przedstawione w powieści (szkoła, nowoczesna rodzina, dworek ziemiański); – opisać sposób postrzegania Józia przez poszczególne środowiska;	odwołując się do świata przedstawionego powieści; – rozpoznać sens porwania Zosi przez Józia, odwołując się do tradycji literackiej (powieści Sienkiewicza); – objaśnić sens zakończenia utworu;		
28.Synteza wiadomości na temat międzywojennej literatury awangardowej	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i tematy literatury awangardowej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich;	– wskazać związki literatury awangardowej z przemianami w rzeczywistości społecznej i politycznej oraz osiągnięciami międzywojnia w innych dziedzinach sztuki;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury awangardowej;	- przygotować krótką prezentację na temat awangardy w wybranym rodzaju literackim
Literatura okresu wojny i okupacji				
1.Wojna i okupacja w kulturze i literaturze. Wprowadzenie	– określić ramy czasowe II wojny światowej; – przywołać najważniejsze wydarzenia II wojny światowej;	– omówić skutki wojny w sferze kultury dla Polski i Europy;	– porównać rzeczywistość wojenną pod okupacją hitlerowską i radziecką;	– scharakteryzować życie kulturalne w okupowanej Polsce i na emigracji
2.Literatura jako świadectwo czasów pogardy	Literatura jako świadectwo czasów pogardy: – wykazać wieloznaczność pojęcia zła; – rozpoznać odwołania do Biblii w utworze Jana Pawła II oraz wskazać	– wskazać przyczyny powstania i popularności nazizmu dostrzeżone przez Fromma; – przedstawić mechanizm ucieczki od wolności ukazany przez Fromma;	– porównać religijne i biologiczno--socjologiczne postrzeganie przyczyn zła w świecie;	– omówić krótko tematykę eseju <i>Pamięć i tożsamość</i> ; – wskazać podobieństwa poglądów historyzoficznych św. Augustyna, Krasińskiego i Jana Pawła II;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	ich funkcje; – zaprezentować wyobrażenia Jana Pawła II na temat końca świata, odwołując się do pojęcia opatrności			
3. <i>Podwaliny jakiejś nowej, potwornej cywilizacji...</i> Refleksja historiozoficzna Tadeusza Borowskiego	– wykorzystać kontekst biograficzny (doświadczenie obozowe Borowskiego) do interpretacji utworu; – scharakteryzować sytuację narracyjną w opowiadaniu <i>U nas w Auschwitzu...</i> ;	– omówić sposób funkcjonowania hitlerowskich obozów koncentracyjnych, odwołując się do świata przedstawionego utworu; – opisać ukazaną w tekście paralelę między światem starożytnym a współczesnym;	– przedstawić relacje między prawdą historyczną a fikcją literacką w opowiadaniach Borowskiego;	– wykorzystać kontekst filozoficzny (poglądy Platona i Sokratesa) do interpretacji utworu; – objaśnić, na czym polega zanegowanie tradycyjnego rozumienia prawdy, piękna i dobra w ideologii nazistowskiej;
4.T. Borowski <i>Proszę państwa do gazu</i>	– scharakteryzować sytuację przedstawioną w opowiadaniu; – opisać najważniejsze potrzeby więźniów obozu koncentracyjnego oraz sposoby ich zaspokajania; – przedstawić reguły rządzące życiem więźniów oraz hierarchię obozową;	– omówić stosunek bohaterów utworu do innych więźniów; – rozpoznać ironiczną wymowę tytułu opowiadania;	– wykazać, iż normy obozowe pozostają w sprzeczności z zasadami tradycyjnej moralności	– scharakteryzować język więźniów oraz określić, w jaki sposób odzwierciedla on ich świadomość; – wskazać cechy literackiego behawioryzmu w utworze;
5.Omówienie sposobu ukazania Holokaustu w twórczości Borowskiego	– wykorzystać kontekst historyczny (antysemityzm nazistowski) do interpretacji utworu;	– omówić różne postawy ludzkie wobec doświadczenia granicznego (zagrożenia śmiercią);	– zanalizować sposób opisu cierpienia Żydów, zwracając uwagę na szczegółowość	– sformułować akt oskarżenia esesmanów ukazanych w opowiadaniu;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– scharakteryzować sytuację ludzi z transportu Sosnowiec–Będzin;	– uzasadnić tezę, iż nazizm był ludobójstwem; – opisać postawy esesmanów przedstawione w utworze;	i rzeczowość przedstawienia oraz elementy turpistyczne	
6.O samotności ginących... Powstanie w getcie warszawskim z perspektywy ofiary i świadka	– wykorzystać kontekst historyczny (powstanie w getcie warszawskim) do interpretacji utworów; – wskazać cechy literatury faktu w utworze Hanny Krall; – zinterpretować symboliczne znaczenie sceny ze starym Żydem wepchniętym na beczkę; – scharakteryzować postawy powstańców wobec śmierci	– rozpoznać motywy łączące wiersz Miłosza i reportaż Hanny Krall; – wymienić i porównać dwie perspektywy czasowe i przestrzenne opisywane w wierszu <i>Campo di Fiori</i> ; – wskazać podobieństwa sytuacji Giordana Bruna i powstańców żydowskich	– przedstawić przebieg powstania w getcie warszawskim; – sformułować refleksję o roli poety i poezji wyrażoną w wierszach Miłosza	– porównać sposób przedstawienia tragedii getta w obu wierszach Miłosza; – wskazać podobieństwo ujęcia problematyki Holokaustu w wierszu <i>Biedny chrześcijanin patrzy na getto</i> i dziele plastycznym;
7.Interpretacja wojennego autoportretu pokolenia Kolumbów	– wskazać cechy decydujące o tożsamości generacyjnej pokolenia Kolumbów; – wykorzystać kontekst historyczny oraz biograficzny do interpretacji utworów; – zaprezentować kodeks etyczny pokolenia Kolumbów, odwołując się do wiersza Baczyńskiego	– sformułować refleksję na temat przyszłych losów pokolenia zawartą w wierszu Baczyńskiego; – scharakteryzować typ patriotyzmu ukazany w piosence Krahelskiej; – rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz wskazać ich funkcję	– wymienić najstojniejszych przedstawicieli pokolenia Kolumbów i krótko przedstawić ich losy;	– porównać funkcje obrazów przyrody w utworach Baczyńskiego i Krahelskiej; – rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszu Baczyńskiego i określić ich funkcje;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

8. <i>Taki to mroczny czas...</i> Katastrofizm w poezji wojennej	scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego i adresata w omawianych utworach; – wskazać skutki wojny dla psychiki człowieka; – rozpoznać elementy obrazowania apokaliptycznego w wierszu Baczyńskiego	– odszukać w tekście Baczyńskiego określenia i metafory odnoszące się do czasu natury i historii oraz do czasu psychicznego i mitologicznego	– objaśnić, czym różni się katastrofizm wojenny od innych katastrofizmów; – omówić postrzeganie Boga i historii w wierszu Baczyńskiego	– porównać wizję świata i koncepcję języka artystycznego w poezji Baczyńskiego i Gajcego;
9. <i>Przez ciała drżący pryzmat...</i> Miłość w cieniu apokalipsy	– scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego, adresatki i bohaterki lirycznej w wierszach Baczyńskiego; – omówić wpływ sytuacji wojennej na sposób postrzegania i przeżywania miłości w liryce Baczyńskiego;	– rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz wskazać ich funkcje;	– wykorzystać kontekst biograficzny (miłość do Barbary Drapczyńskiej) do interpretacji utworów;	– zanalizować język poezji miłosnej Baczyńskiego na tle tradycji poezji awangardy dwudziestolecia międzywojennego;
10. <i>Długi szereg nędzarzy w podartych łachmanach...</i> Świadectwo rzeczywistości łagrowej	– wykorzystać kontekst historyczny oraz biograficzny do interpretacji tekstu; – objaśnić metaforyczne znaczenie tytułu utworu; – scharakteryzować kreację narratora w tekście	– porównać rzeczywistość łagrową i łagrową przedstawioną w polskiej literaturze powojennej; – wskazać cechy gatunkowe reportażu w omawianym tekście;	– wymienić najważniejszych twórców literatury łagrowej i ich dzieła; – zinterpretować motto utworu, odwołując się do kontekstu literackiego (<i>Zapiski z martwego domu</i> Dostojewskiego)	– porównać sposoby przedstawienia problematyki obozowej przez Borowskiego i Grudzińskiego;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
11. <i>Nigdy już nie będę dla nich pracował...</i> Heroizm w „Innym świecie”	– zrekonstruować historię Miszy Kostylewa; – omówić metody działania władzy sowieckiej, odwołując się do utworu;	– objaśnić, na czym polega bohaterstwo Kostylewa; – wskazać rolę literatury w życiu bohatera	– wykorzystać kontekst polityczny (funkcjonowanie NKWD w Związku Radzieckim) do interpretacji tekstu	– porównać postawy człowieka wobec rzeczywistości obozowej w utworach Borowskiego i Grudzińskiego
12. <i>Mam lat dwadzieścia jestem mordercą...</i> Poezja wojennego wstrząsu	– wykorzystać kontekst historyczny oraz biograficzny do interpretacji tekstów; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszach Różewicza; – przedstawić aksjologiczne konsekwencje wojny ukazane w utworach;	– objaśnić znaczenie tytułów wierszy Różewicza; – wskazać charakterystyczne cechy wersyfikacyjne wiersza różewiczowskiego	– rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszach Różewicza i wskazać ich funkcje; – scharakteryzować język poetycki i środki obrazowania w utworach;	– omówić stosunek podmiotu lirycznego do Boga i sfery <i>sacrum</i> ; – porównać obraz pokolenia Kolumbów przedstawiony w poezji
13. Artystyczne świadectwa czasu wojny i okupacji – wędrówka po motywach i tematach	– wymienić i omówić najważniejsze motywy i tematy literatury wojennej oraz wskazać ich realizację w konkretnych dziełach literackich, plastycznych i filmowych;	– objaśnić przyczynę dominacji literatury faktu w prozie opisującej czas wojny;	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury romantyzmu;	– omówić związki literatury wojennej z tradycją literacką (zwłaszcza romantyczną);
Literatura współczesna				
1. Omówienie tła społeczno-politycznego epoki	– scharakteryzować nowy porządek polityczny w Europie po zakończeniu II wojny światowej;	– wskazać podstawową zasadę periodyzacji polskiej literatury powojennej;	– powiązać fakty literackie z istotnymi wydarzeniami w polskiej powojennej rzeczywistości politycznej;	– wykazać wieloznaczność pojęcia postmodernizm

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	– wymienić najważniejsze wydarzenia historyczne i zjawiska kulturowe w II połowie XX wieku		– objaśnić, na czym polegały różnice w przebiegu przemian kulturowych na Zachodzie i w bloku wschodnim	
2. <i>Jesteśmy sami, nikt nas nie usprawiedliwi.</i> Filozofia egzystencjalizmu	– objaśnić genezę pojęcia egzystencjalizm; – określić, na czym polega osamotnienie człowieka dostrzeżone przez Sartre’a	– przedstawić sposób postrzegania przez Sartre’a wolności i odpowiedzialności człowieka	– scharakteryzować najważniejsze nurty filozofii powojennej;	– porównać światopogląd głównych przedstawicieli dwudziestowiecznego egzystencjalizmu
3. <i>Zaraza nie jest na miarę człowieka...</i> Paraboliczny kształt powieści Alberta Camusa	– wskazać czas i miejsce akcji oraz określić ich znaczenie dla budowania parabolicznych sensów utworu; – scharakteryzować sytuację narracyjną i kreację narratora w powieści; – opisać życie mieszkańców Oranu w sytuacji stałego zagrożenia	– zinterpretować motto, odwołując się do świata przedstawionego utworu;	– objaśnić, na czym polega podobieństwo dżumy do wojny i innych sytuacji granicznych;	– porównać sposób konstruowania Paraboli w <i>Dżumie</i> i innym utworze tego typu
4. <i>Czy można być świętym bez Boga?</i> Egzystencjalny heroizm bohaterów <i>Dżumy</i>	– scharakteryzować wybranych bohaterów powieści (Rieux, Tarrou, Lambert, Cottard) oraz zrekonstruować ich losy; – omówić różne postawy wobec zarazy, zwracając uwagę na motywację	– przedstawić sposób postrzegania dżumy przez Tarrou	– wskazać podobieństwa między postawami bohaterów powieści a postawą Syzyfa w interpretacji Camusa; – omówić motywację i konsekwencje postawy ateistycznej Rieux i Tarrou	– porównać literackie kreacje lekarzy zmagających się ze złem;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

	wyborów dokonywanych przez bohaterów			
5. <i>Wierny tej męce, której symbolem jest krzyż...</i> Sytuacja zagrożenia jako próba wiary	– zrekonstruować losy księdza Paneloux; – omówić przekonania duchownego na temat zarazy na początku epidemii	– objaśnić, w jaki sposób cierpienie i śmierć dziecka wpływają na zmianę postawy księdza; – porównać postawy doktora Rieux i ojca Paneloux;	omówić przemianę stosunku księdza Paneloux do Boga i sposobu postrzegania przez bohatera przyczyn zła w świecie;	– porównać refleksję na temat teodycei przedstawioną w <i>Dżumie</i> oraz w <i>Pamięci i tożsamości</i>; – zabrać głos w dyskusji na temat postawy księdza Paneloux
6. <i>Nienawiść w służbie społeczeństwa</i> . Dlaczego inteligencja wsparła komunizm? Cz. Miłosz <i>Zniewolony umysł</i>	– wykorzystać kontekst polityczny oraz biograficzny do interpretacji tekstu; – zinterpretować metaforyczny sens tytułu dzieła; – przedstawić przyczyny rozpowszechniania się komunizmu po zakończeniu II wojny światowej;	– wskazać dostrzeżone przez Miłosza podobieństwa między nazizmem a komunizmem;	– zaprezentować losy Bety jako przedstawiciela elity intelektualnej uwiedzonego przez Nową Wiarę;	– wskazać cechy gatunkowe eseju w omawianym tekście;
7. <i>Piękny jest ludzki rozum...</i> Miłosz – moralista	– objaśnić znaczenie tytułów wierszy Miłosza; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w utworach;	– sformułować zalecenia etyczne dla człowieka współczesnego wyrażone w <i>Traktacie moralnym</i>; – objaśnić, na czym polega wartość rozumu, odwołując się do wiersza <i>Zakłęcie</i>	– rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszach Miłosza i wskazać ich Funkcje	– omówić rolę poety w świecie współczesnym, odwołując się do omówionych tekstów;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

8. <i>Bądź wierny. Idź...</i> Imperatywy etyczne Pana Cogito	– wykorzystać kontekst polityczny do interpretacji utworów; – objaśnić znaczenie tytułów wierszy Herberta; – objaśnić genezę imienia Pana Cogito, wykorzystując kontekst filozoficzny	– scharakteryzować kreacje podmiotu i adresata lirycznego w wierszach Herberta oraz relacje między nimi; – opisać system wartości bohaterów lirycznych wierszy Herberta;	rozpoznać nawiązania kulturowe w poezji Herberta i wskazać ich funkcje	– porównać etos rycerski i etos inteligencji; – porównać dwa światy (komunistów i opozycjonistów) ukazane w <i>Potęrze smaku</i>
9. <i>Rozbijanie starych form</i> . Obraz ponowoczesnego społeczeństwa w dramacie Mrożka „Tango”	– sklasyfikować bohaterów dramatu jako przedstawicieli różnych pokoleń i scharakteryzować relacje między poszczególnymi generacjami; – przedstawić sposób ujęcia konfliktu pokoleń w utworze, odwołując się do kreacji Stomila i Artura;	– objaśnić, na czym polega groteskowość scenografii opisanej w didaskaliach do I aktu dramatu;	– rozpoznać w utworze nawiązania do różnych konwencji literackich i teatralnych oraz wskazać ich funkcje;	– scharakteryzować sposób przedstawienia konfliktu rodzinnego w dramacie; – porównać obraz społeczeństwa nowocześniejszego w <i>Ferdynandzie</i> i ponowoczesnego w <i>Tangu</i>;
10. <i>Nam już nie formy trzeba, ale żywej idei...</i> <i>Tango</i> jako dramat różnych racji ideowych	– przedstawić program zmiany rzeczywistości społecznej opracowany przez Artura; – wskazać przyczyny klęski Artura;	– sklasyfikować postacie dramatu jako przedstawicieli określonych poglądów społecznych oraz scharakteryzować reprezentowane przez nich idee;	– porównać Artura i Konrada z III cz. <i>Dziadów</i>;	– scharakteryzować dzieło Mrożka jako dramat racji, wykorzystując kontekst teoretycznoliteracki (wiedzę o dramacie jako rodzaju literackim);

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:
11. <i>Tylko władza da się stworzyć z niczego...</i> <i>Tango</i> jako parabola polityczna	– zrekonstruować przebieg zdarzeń w III akcie dramatu; – scharakteryzować modele władzy uosabiane przez Artura i Edka	– objaśnić alegoryczny sens przejścia przez Edka władzy po Arturze; – zinterpretować symboliczne znaczenie finałowej sceny dramatu;	– wykorzystać kontekst polityczny (dyktatura komunistyczna w Polsce) do interpretacji utworu	Definicje: dramat polityczny, anarchizm dyktatura proletariatu, kontrrewolucja, liberalizm
12. <i>Szukać dziury w całym niebie...</i> Frazeologiczne bogactwo języka S. Barańczaka - <i>Braki, odrzuty, produkty zastępcze</i>	– określić istotę frazeologizmu jako połączenia wyrazowego (z odwołaniem do przykładów); – objaśnić znaczenie przykładowych zwrotów i wyrażeń idiomatycznych;	– określić najczęstsze przyczyny powstawania błędów frazeologicznych; – rozpoznać frazeologizmy w wierszu Barańczaka	– dokonać klasyfikacji związków frazeologicznych ze względu na budowę składniową oraz łączliwość elementów	– omówić mechanizmy modyfikacji związków frazeologicznych w wierszu Barańczaka oraz określić funkcje zabiegów zastosowanych w utworach
13. <i>Ogłuszeni i ogłupieni doszczętnie...</i> Poezja Nowej Fali o rzeczywistości komunizmu - S. Barańczak <i>Co jest grane</i>	– omówić najważniejsze założenia programowe Nowej Fali; – zinterpretować tytuł wiersza Barańczaka, odwołując się do znaczenia frazeologizmu	– wskazać elementy kultury popularnej wymienione w utworze oraz określić ich rolę w komunistycznej rzeczywistości; – scharakteryzować mentalność i stan świadomości ludzi żyjących w państwie totalitarnym	– wykorzystać kontekst polityczny (wydarzenia marcowe '68) do interpretacji utworu; – wymienić przedstawicieli pokolenia Nowej Fali;	– wskazać związek twórczości Nowej Fali z tendencjami lingwistycznymi w poezji;
14. <i>W tak osobiwej chwili...</i> Egzystencjalna	– zinterpretować tytuły wierszy Miłosza; – zaprezentować poetycką wizję katastrofy	– opisać sposób przedstawienia Boga i stosunek człowieka do Boga w utworze	– rozpoznać nawiązania kulturowe w poezji Miłosza i wskazać ich funkcje;	– omówić koncepcję historiozoficzną przedstawioną w utworze <i>Oeconomia Divina</i>;

Zagadnienie	Wymagania			
	Na ocenę dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

refleksja o człowieku współczesnym Cz. Miłosz <i>Oeconomia Divina, Dar</i>	współczesnego świata w wierszu <i>Oeconomia Divina</i> ;	<i>Oeconomia Divina</i> ; – scharakteryzować kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Dar</i> ;		– scharakteryzować pejzaż mentalny w wierszu <i>Dar</i>
15. <i>Sacrum</i> , kultura, wartości uniwersalne... – poszukiwanie ocalenia w literaturze współczesnej	– opisać świat ukazany w poezji ks. Twardowskiego; – scharakteryzować postawę podmiotu lirycznego omawianych wierszy wobec Boga, ludzi i natury;	– rozpoznać w tekstach najważniejsze środki stylistyczne oraz wskazać ich funkcje;	– zanalizować kompozycję wierszy ks. Twardowskiego oraz określić jej znaczenie dla wymowy utworów;	Definicje: teofania, <i>sacrum</i>
16. <i>On patrzy...</i> Poezja jako komentarz do współczesności - W. Szymborska	– scharakteryzować różne kreacje podmiotu lirycznego w poezji Szymborskiej; – opisać sytuację, w jakich został przedstawiony człowiek w omawianych utworach; – stworzyć portret psychologiczny terrorysty na podstawie wiersza <i>Terrorysta, on patrzy</i>	– odczytać alegoryczne znaczenia określić związanych z erotyzmem w utworze <i>Głos w sprawie pornografii</i> ; – sformułować postulaty etyczne wobec ludzi myślących zawarte w wierszu <i>Głos w sprawie pornografii</i> ; – opisać przestrzeń ukazaną w utworze <i>Wczesna godzin</i>	– wykorzystać kontekst historyczny (rzeczywistość stanu wojennego) do interpretacji wiersza <i>Głos w sprawie pornografii</i> ; – sformułować refleksję filozoficzną i egzystencjalną wyrażoną w omawianych wierszach	– opisać sposoby budowania napięcia w poezji Szymborskiej; – rozpoznać przejawy humoru i ironii w omawianych utworach; – rozpoznać nawiązania kulturowe w wierszu <i>Wczesna godzina</i> i wskazać ich funkcje;
17. <i>Ona po prostu taka już jest...</i> Kultura popularna D. Maślowska <i>Wojna polsko-ruska pod flagą białą-czerwoną</i> (podręcznik, s. 288–289);	– omówić główne założenia artystyczne pop-artu; – objaśnić, czemu służy zamysł artystyczny Warhola (zwielokrotnienie obrazu aktorki);	– opisać światopogląd bohaterów powieści Maślowskiej; – rozpoznać w dziele literackim znaki kultury popularnej	– wskazać genezę pop-artu oraz wymienić najważniejszych twórców kierunku; – scharakteryzować kolorystykę zastosowaną	– rozpoznać w powieści elementy współczesnego języka młodzieżowego w leksyce, frazeologii i składni; – wskazać elementy wspólne w dziełach Maślowskiej i Warhola; – przedstawić wybrany film lub serial telewizyjny jako dzieło kultury masowej

Zagadnienie	Wymagania			
	Na oceną dopuszczającą uczeń potrafi	Na ocenę dostateczną uczeń potrafi to co na ocenę dopuszczającą i ponadto:	Na ocenę dobrą uczeń potrafi to co na ocenę dostateczną i ponadto:	Na ocenę bardzo dobrą uczeń potrafi to co na dobrą i ponadto:

R. Lichtenstein <i>Świątynia Apollina</i> (podręcznik, s. 286); A. Warhol <i>Dyptyk Marilyn</i>	– zinterpretować tytuł dzieła Maślowskiej; – scharakteryzować kreację narratora w powieści		przez Warhola i określić jej znaczenie	
18. <i>Szałeństwo w wielkich domach towarowych...</i> Prywatność i współczesność w wierszach Tadeusza Różewicza	– przedstawić sytuację opisaną w wierszu <i>Ale kto zobaczy...</i> ; – opisać bohaterkę liryczną wiersza oraz relacje między nią a podmiotem lirycznym	– zaprezentować obraz walentynkowej mody w poemacie Różewicza; – scharakteryzować sposób postrzegania miłości we współczesnym świecie ukazany w poemacie	– objaśnić, na czym polega wpływ kultury popularnej na gust i potrzeby współczesnego społeczeństwa	– scharakteryzować leksykę i składnię wierszy Różewicza;
19. Nasza nowoczesna i ponowoczesna współczesność: wędrówka po motywach i tematach	– wymienić oraz omówić najważniejsze motywy i tematy literatury współczesnej oraz wskazać ich realizację w konkretnych tekstach literackich	– scharakteryzować najważniejsze tendencje i nurty w polskiej poezji, prozie oraz dramacie okresu powojennego	– sporządzić uporządkowaną notatkę, syntetyzującą wiedzę na temat literatury i kultury współczesnej	– objaśnić, na czym polega specyfika literatury współczesnej;
20. Od awangardy do ponowoczesności – propozycje tematów prezentacji	– samodzielnie wybrać temat prezentacji i zgromadzić materiał umożliwiający realizację tematu;	– na podstawie zgromadzonego materiału sformułować tezę, dobrać argumenty i wyciągnąć wnioski; – przywołać właściwe konteksty interpretacyjne	– przy przygotowywaniu prezentacji wykorzystać samodzielnie dobraną bibliografię przedmiotową	– posługiwać się biegle terminologią teoretyczno- i historycznoliteracką